КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
З ДИСЦИПЛІНИ
«Історія зачіски, костюму та матеріальної культури»

для студентів спеціальності 022 «Дизайн»
Напрям: 02 «Мистецтво»

Київ-2024

Укладач – Чорна-Степанова Тетяна Вячеславівна

Методичний комплекс з дисципліни розглянуто та затверджено на засіданні педагогічної ради Структурного підрозділу «Міжнародний фаховий коледж моди і дизайну» ВНЗ «Київська Академія прикладних мистецтв».

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

Робоча навчальна програма
З ДИСЦИПЛІНИ
«Історія зачіски, костюму та матеріальної культури»

Спеціальність: 022 “Дизайн”
Напрям: 02 Мистецтво

Київ-2024

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка……..5-6
2. Тематичний план (пов.базов.навчання)……...8
3. Тематичний план (загал.базов.навчання)…….9
4. Зміст дисципліни……10-18
5. Список використаних джерел……..….19-20
6. Питання до іспиту……..22-27
7. Модульна контрольна робота……29-38
8. Конспект лекцій……...40-102

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс ставить за **мету** - формування у студентів знань, умінь та навичок з питань історичного розвитку одягу та моди.

Головними **завданнями** курсу є: є оволодіння знаннями про закономірності та стильові особливості розвитку одягу та моди в окремих регіонах Європи та України упродовж Античності, Середньовіччя, Нового часу та ХХ – початку ХХІ століття.

Вивчення дисципліни «Історія зачіски, костюму та матеріальної культури» забезпечує також і реалізацію загальноосвітніх компетентностей:

- загальнонаукова,
- загальнокультурна,
- громадянська.

«Загальнонаукова» компетенція проявляється в тому, що студент має освоїти соціально-економічні умови країни і епохи;

«Загальнокультурна» полягає у вивченні особливості культури і мистецтва даної епохи, країни;

«Громадянська» особливості розвитку одягу і моди в Україні.

Міжпредметні зв'язки

Під час вивчення курсу «Історія зачіски, костюму та матеріальної культури» застосовано принцип системності, тобто (продовжено викладання шкільного курсу/формується база для формування професійних компетенцій/поглиблюються та розширюються знання зі спеціальності). Викладач застосовує міжпредметні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами, спираючись на знання, здобуті студентами під час вивчення «Історія зачіски, костюму та матеріальної культури»

вивчається паралельно з дисциплінами «Технологія перукарських робіт », «Постиж », має передувати іншим обов'язковим, нормативним, фаховими дисциплінам, таким як «Рисунок », «Декоративна косметика та грим ».

За результатами вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- соціально-економічні умови країни і епохи;
- особливості культури і мистецтва даної епохи, країни;
- естетичний ідеал різних історичних епох, загальний художній стиль даної країни;
- стильові особливості розвитку моди і зміни основних форм костюму;
- матеріали для костюму;
- колірні поєднання і символіку основних кольорів;
- основні компоненти костюму різних епох і країн;
- особливості взуття, зачісок, головних уборів і прикрас різних епох і країн;
- особливості розвитку одягу і моди в Україні.

Уміти :

- аналізувати вбрання різних історичних епох і країн;

- визначати приналежність комплексів і окремих компонентів вбрання певній епосі, країні;
- робити опис різноманітних компонентів вбрання, одягу, взуття і прикрас.

Шкала оцінювання навчальних досягнень: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
100-90	A	відмінно	зараховано
89-82	B	дуже добре	
82-75	C	добре	
74-65	D	задовільно	
64-50	E	достатньо	
49-35	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
35-0	X	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

Тематичний план з дисципліни

«Історія зачіски, костюму та матеріальної культури»

Спеціальність*: «Дизайн»*

Спеціалізація: *“Перукарське мистецтво та декоративна косметка”*

(денна форма навчання, на основі повної загальної середньої освіти)

№ з/п	*Назва теми*	*Кількість годин*				
		Всього	*Теорет. заняття*	*Семінар. заняття*	*Самос. роботи*	*Форма контролю*
	1 семестр					**Залік**
1.	Виникнення костюму, зачіски та матеріальної культури	8	6	2		Опитування
2.	Історія зачіски, костюму та матеріальної культури стародавнього світу	12	4	2	6	Опитування
3.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи середньовіччя	12	4	2	6	Опитування
4.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи відродження	12	4	2	6	Опитування
5.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи Бароко	14	4	2	8	Опитування
6.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи Рококо	16	4	2	10	Опитування
7.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн 19 ст.	20	6	4	10	Опитування
8.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн 20 ст.	24	6	4	14	Опитування
	Модульний контроль	2			Іспит	Контрольна робота
	Всього	120	40	20	60	

Тематичний план з дисципліни

«Історія зачіски, костюму та матеріальної культури»

***Спеціальність**: «Дизайн»*

***Спеціалізація:** “Перукарське мистецтво та* декоративна *косметка”*

(денна форма навчання, на основі базової загальної середньої освіти)

№ з/п	*Назва теми*	*Кількість годин*				
		Всього	*Теорет. заняття*	*Семінар. заняття*	*Самос. роботи*	*Форма контролю*
	1 семестр					**Залік**
1.	Виникнення костюму, зачіски та матеріальної культури	8	4		4	Опитування
2.	Історія зачіски, костюму та матеріальної культури стародавнього світу	12	4	1	7	Опитування
3.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи середньовіччя	12	4		8	Опитування
4.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи відродження	14	2		12	Опитування
5.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи Бароко	14	2		12	Опитування
6.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи Рококо	14	2	1	11	Опитування
7.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн 19 ст.	18	1	1	16	Опитування
8.	Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн 20 ст.	26	1	1	24	Опитування
	Модульний контроль	2			Іспит	Контрольна робота
	Всього	120	20	40	60	

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: Виникнення костюму, зачіски та матеріальної культури

Загальна характеристика костюму, зачіски та матеріальної культури. Особливості та основні види зачісок, костюму, прикрас та матеріальної культури. Виникнення зачісок та макіяжу.

Завдання для самостійної роботи: На основі вивченої інформації створити колаж з ілюстраціями (презентація, фото колаж або малюнки) костюмів та зачісок на перших етапах зародження людства.

Питання до семінару:

1. Коли виникли костюми та зачіски ?
2. Для чого люди почали використовувати косметику?
3. Які функції виконував костюм на перших етапах зародження людства?

Використані джерела та література :

1. Баткін, М. А. Історія костюму / М. А. Баткін. — Київ: Мистецтво, 2003. — 320 с.
2. Воронова, Л. В. Костюм і мода: історія та сучасність / Л. В. Воронова. — Львів: Світ, 2008. — 280 с.
3. Герасименко, І. В. Костюм народів світу / І. В. Герасименко. — Харків: Основа, 2011. — 256 с.
4. Грабовецька, Г. Історія моди від античності до сучасності / Г. Грабовецька. — Київ: Либідь, 2015. — 340 с.
5. Дяченко, Л. С. Історія українського народного костюму / Л. С. Дяченко. — Київ: Наукова думка, 2012. — 290 с.

Тема 2: Історія зачіски, костюму та матеріальної культури в стародавньому світі.

Історична довідка та матеріальна культура: Давнього Єгипту, Давньої Греції, Давнього Риму, Інді, Китаю, Японії. Характерні силуети та форми зачісок

Єгипту, Греції, Риму, Індії, Китаю та Японії. Розвиток чоловічих та жіночих головних уборів, прикрас і взуття стародавнього світу.

Особливості весільного вбрання Індії та Японії. Використання тканин та орнаментів в цих країнах та їх особливості.

Завдання для самостійної роботи:

Для кожної епохи знайдіть інформацію про типові зачіски, які були популярні.

Створіть презентацію (5-7 слайдів) із зображеннями та описами типових зачісок для кожної епохи.

Питання до семінару:

1. В яких країнах використовували постижерні вироби.
2. Відмінні риси чоловічих головних уборів Давнього Риму та Давньої Греції.
3. Особливості єгипетських зачісок.
4. Дайте визначення понять «локон юності», «бант Апполона», «каламистра», «обі», «петас».
5. Чим відрізняються зачіски Китаю та Японії.
6. Перерахуйте прикраси Стародавнього світу.

Використані джерела та література :

1. Баткін, М. А. Історія костюму / М. А. Баткін. — Київ: Мистецтво, 2003. — 320 с.
2. Воронова, Л. В. Костюм і мода: історія та сучасність / Л. В. Воронова. — Львів: Світ, 2008. — 280 с.

3. Герасименко, І. В. Костюм народів світу / І. В. Герасименко. — Харків: Основа, 2011. — 256 с.
4. Грабовецька, Г. Історія моди від античності до сучасності / Г. Грабовецька. — Київ: Либідь, 2015. — 340 с.
5. Дяченко, Л. С. Історія українського народного костюму / Л. С. Дяченко. — Київ: Наукова думка, 2012. — 290 с.

Тема 3: Історія європейських зачісок середньої епохи.

Визначення основних періодів епохи Середньовіччя.

Основні силуети зачісок народів Західної Європи V-XV ст.

Зачіски та костюми Київської Русі та Московської держави.

Характеристик чоловічих та жіночих зачісок України.

Завдання для самостійної роботи:

- Знайдіть інформацію про основні елементи костюму для кожної епохи, включаючи тканини, прикраси, стиль.

- Напишіть реферат (600-800 слів) про еволюцію костюму в цих епохах, звернувши увагу на соціальні, економічні та культурні фактори, що впливали на зміни в моді.

Питання до семінару:

1. Визначити основні риси культури Середньовіччя та охарактеризувати чоловічий та жіночий одяг
2. Описати характерні риси зачісок Київської Русі.
3. Основні види головних уборів та зачісок у Московській Русі.
4. Основні види одягу жінок та чоловіків України.
5. Описати характерні зачіски України, прикраси

Використані джерела та література :

1. Баткін, М. А. Історія костюму / М. А. Баткін. — Київ: Мистецтво, 2003. — 320 с.
2. Воронова, Л. В. Костюм і мода: історія та сучасність / Л. В. Воронова. — Львів: Світ, 2008. — 280 с.
3. Герасименко, І. В. Костюм народів світу / І. В. Герасименко. — Харків: Основа, 2011. — 256 с.
4. Грабовецька, Г. Історія моди від античності до сучасності / Г. Грабовецька. — Київ: Либідь, 2015. — 340 с.
5. Дяченко, Л. С. Історія українського народного костюму / Л. С. Дяченко. — Київ: Наукова думка, 2012. — 290 с.

Тема 4: Історія зачіски, костюму та матеріальної культури епохи Відродження.

Ознаки ідеалів жіночої та чоловічої краси в Італії XV-XVI ст. Зміна в культурному житті італійців. Вплив Італії на культуру та основні форми зачісок Німеччини. Розвиток перукарського мистецтва у Франції XVI ст. Чоловічі і жіночі зачіски та головні убори. Основні форми зачісок, головних уборів та силует одягу Англії.

Види та форми зачісок і одягу Іспанії, головні убори та прикраси. Косметика епохи Відродження.

Завдання для самостійної роботи:

- На основі вивченої інформації створіть ескіз костюму для вибраної історичної епохи.

- Підготуйте короткий опис (150-200 слів) до ескізу, пояснюючи вибір елементів, кольорів та тканин.

Питання до семінару:

1.Культура та розвиток перукарського мистецтва епохи Відродження.

2.Охарактеризувати зачіски Іспанії та Німеччини.

3.Культура і мода Англії та Франції.

4.Описати головні убори та костюми Італії та Німеччини.

Використані джерела та література :

1. Баткін, М. А. Історія костюму / М. А. Баткін. — Київ: Мистецтво, 2003. — 320 с.
2. Воронова, Л. В. Костюм і мода: історія та сучасність / Л. В. Воронова. — Львів: Світ, 2008. — 280 с.
3. Герасименко, І. В. Костюм народів світу / І. В. Герасименко. — Харків: Основа, 2011. — 256 с.
4. Грабовецька, Г. Історія моди від античності до сучасності / Г. Грабовецька. — Київ: Либідь, 2015. — 340 с.
5. Дяченко, Л. С. Історія українського народного костюму / Л. С. Дяченко. — Київ: Наукова думка, 2012. — 290 с.

Тема 5: Історія зачіски, костюми та культури Європейських країн XVII ст.

Характерні риси стилю Барокко. Особливості розвитку перукарського мистецтва у Франції. Основні види та форми зачісок.

Вплив Франції на розвиток моди в Англії в епоху Барокко.

Завдання для самостійної роботи: Намалюйте портрети чоловіка та жінки з типовими зачісками цієї епохи.

Питання до семінару:

1.Дати характеристику чоловічого та жіночого одягу стилю Барокко.

Історична характеристика стилю.

2.Основні види зачісок та аксесуарів стилю Барокко у Франції та Англії.

Використані джерела та література :

1. Баткін, М. А. Історія костюму / М. А. Баткін. — Київ: Мистецтво, 2003. — 320 с.
2. Воронова, Л. В. Костюм і мода: історія та сучасність / Л. В. Воронова. — Львів: Світ, 2008. — 280 с.
3. Герасименко, І. В. Костюм народів світу / І. В. Герасименко. — Харків: Основа, 2011. — 256 с.
4. Грабовецька, Г. Історія моди від античності до сучасності / Г. Грабовецька. — Київ: Либідь, 2015. — 340 с.
5. Дяченко, Л. С. Історія українського народного костюму / Л. С. Дяченко. — Київ: Наукова думка, 2012. — 290 с.

Тема 6: Історія західноєвропейських країн XVIII ст.

Характеристика художнього стилю Рококо та його відображення у формах зачісок першої половини XVIII ст. Роль перук в зачісках епохи Рококо.

Французькі та англійські зачіски та одяг. Мода Великої Французької революції та Директорії.

Завдання для самостійної роботи: Досліджуйте матеріали, з яких виготовляли одяг, та основні стилі костюмів. Створіть ескіз чоловічого та жіночого костюмів, використовуючи інформацію про матеріали та кольори.

Питання до семінару:

1.Основні види костюму Рококо. Роль косметики стилю Рококо.

2.Зачіски періоду Великої Французької революції та Директорії.

3.Костюм Англії в епоху Рококо.

4.Основні види чоловічого та жіночого костюму Директорії та Французької революції.

Використані джерела та література :

1. Баткін, М. А. Історія костюму / М. А. Баткін. — Київ: Мистецтво, 2003. — 320 с.
2. Воронова, Л. В. Костюм і мода: історія та сучасність / Л. В. Воронова. — Львів: Світ, 2008. — 280 с.
3. Герасименко, І. В. Костюм народів світу / І. В. Герасименко. — Харків: Основа, 2011. — 256 с.
4. Грабовецька, Г. Історія моди від античності до сучасності / Г. Грабовецька. — Київ: Либідь, 2015. — 340 с.
5. Дяченко, Л. С. Історія українського народного костюму / Л. С. Дяченко. — Київ: Наукова думка, 2012. — 290 с.

Тема 7: Історія зачіски, костюму європейських країн XIX ст.

Французькі зачіски початку XIX ст. характеристика стилю Ампір. Художне направлення Бідермайєр. Основні види та форми західноєвропейських зачісок 2-ї половини XIX ст.

Завдання для самостійної роботи:

- Дослідження: Вивчіть зачіски вікторіанської епохи у Великій Британії.

- Практичне завдання: Створіть ілюстрацію кількох типових зачісок, використовуючи сучасні технології або традиційні методи.

- Аналіз: Напишіть есе (300-400 слів) про те, як соціальні зміни та технологічний прогрес вплинули на моду зачісок.

Питання до семінару:

1.Основні риси костюму стилю Ампір.

.Французькі зачіски першої чверті XIX ст.

Типові силуетні форми зачісок в стилі Бідермайер.

Види костюму Західної Європи 2ї половини XX ст.

Жіночі та чоловічі зачіски II Рококо.

Використані джерела та література :

1. Баткін, М. А. Історія костюму / М. А. Баткін. — Київ: Мистецтво, 2003. — 320 с.
2. Воронова, Л. В. Костюм і мода: історія та сучасність / Л. В. Воронова. — Львів: Світ, 2008. — 280 с.
3. Герасименко, І. В. Костюм народів світу / І. В. Герасименко. — Харків: Основа, 2011. — 256 с.
4. Грабовецька, Г. Історія моди від античності до сучасності / Г. Грабовецька. — Київ: Либідь, 2015. — 340 с.
5. Дяченко, Л. С. Історія українського народного костюму / Л. С. Дяченко. — Київ: Наукова думка, 2012. — 290 с.

Тема 8: Одяг, прикраси та косметика моди XX ст.

Розвиток перукарського мистецтва в епоху стилю Модерн. Вплив II Світової війни на розвиток перукарського мистецтва. Описання характерних рис періоду. Силуетні форми зачісок після воєнного періоду. Розвиток індустрії моди в 1970-80-х роках. Основні види зачісок 90-х років XX ст.

Завдання для самостійної роботи: Створіть ілюстрацію кількох типових зачісок, які демонструють перебіг моди XX ст. використовуючи сучасні технології або традиційні методи.

Питання до семінару:

Основні силуетні форми одягу стилю Модерн.

Головні убори та зачіски стилю Модерн.

Дати характеристику культурі 40-х років XX ст.

Основні види зачісок 1950-1960 рр.

5.Зачіски та головні убори 1970-1980 рр.

6.Основні риси костюму 90-х років XX ст.

Використані джерела та література :

1. Баткін, М. А. Історія костюму / М. А. Баткін. — Київ: Мистецтво, 2003. — 320 с.
2. Воронова, Л. В. Костюм і мода: історія та сучасність / Л. В. Воронова. — Львів: Світ, 2008. — 280 с.
3. Герасименко, І. В. Костюм народів світу / І. В. Герасименко. — Харків: Основа, 2011. — 256 с.
4. Грабовецька, Г. Історія моди від античності до сучасності / Г. Грабовецька. — Київ: Либідь, 2015. — 340 с.
5. Дяченко, Л. С. Історія українського народного костюму / Л. С. Дяченко. — Київ: Наукова думка, 2012. — 290 с.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Баткін, М. А. Історія костюму / М. А. Баткін. — Київ: Мистецтво, 2003. — 320 с.
2. Воронова, Л. В. Костюм і мода: історія та сучасність / Л. В. Воронова. — Львів: Світ, 2008. — 280 с.
3. Герасименко, І. В. Костюм народів світу / І. В. Герасименко. — Харків: Основа, 2011. — 256 с.
4. Грабовецька, Г. Історія моди від античності до сучасності / Г. Грабовецька. — Київ: Либідь, 2015. — 340 с.
5. Дяченко, Л. С. Історія українського народного костюму / Л. С. Дяченко. — Київ: Наукова думка, 2012. — 290 с.
6. Захарова, О. В. Європейська мода XVII-XVIII століть / О. В. Захарова. — Харків: Видавництво «Фоліо», 2017. — 310 с.
7. Котенко, Т. М. Історія костюму / Т. М. Котенко. — Київ: Наука, 2010. — 340 с.
8. Лисенко, Н. О. Розвиток моди і стилів одягу / Н. О. Лисенко. — Одеса: Поліграф, 2009. — 280 с.
9. Паламарчук, І. С. Зачіска як елемент культури / І. С. Паламарчук. — Львів: Світ, 2014. — 230 с.
10. Сидоренко, Л. В. Історія зачісок та укладів: від античності до сьогодення / Л. В. Сидоренко. — Харків: Освіта, 2013. — 280 с.

2. Статті у наукових журналах

11. Антонюк, Л. В. Розвиток зачісок в епоху Відродження / Л. В. Антонюк // Журнал культурних досліджень. — 2016. — № 3. — С. 45–53.
12. Бойко, О. І. Вплив французької моди на костюми XVIII століття / О. І. Бойко // Мистецтвознавчі студії. — 2018. — № 5. — С. 72–80.
13. Власенко, Р. П. Роль зачіски в соціальному статусі людини / Р. П. Власенко // Етнографічний огляд. — 2017. — № 1. — С. 60–68.

14. Гончарук, С. І. Костюм як відображення національної ідентичності / С. І. Гончарук // Українська культура. — 2019. — № 4. — С. 30–42.
15. Демченко, Н. В. Український народний костюм XIX століття / Н. В. Демченко // Журнал етнології. — 2015. — № 2. — С. 15–27.

3. Дисертації та автореферати

16. Коваленко, І. В. Формування модних тенденцій в історії українського костюму: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.05 / І. В. Коваленко. — Київ, 2017. — 22 с.
17. Михайленко, О. Л. Розвиток зачісок у європейській моді XVIII-XX ст.: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.06 / О. Л. Михайленко. — Харків, 2020. — 200 с.

4. Матеріали конференцій

18. Іваненко, О. П. Костюм як соціальний маркер в історії людства / О. П. Іваненко // Матеріали міжнар. конф. «Мода та культура». — Львів, 2014. — С. 72–75.
19. Ковальчук, Н. В. Символіка зачіски в різних культурах / Н. В. Ковальчук // Тези доповідей міжнар. наук. конф. «Сучасне мистецтвознавство». — Київ, 2016. — С. 34–38.

5. Онлайн-ресурси

20. Мода в епоху Бароко [Електронний ресурс] // Енциклопедія моди. — Режим доступу: https://fashion-encyclopedia.com
21. Український традиційний одяг [Електронний ресурс] // Національний музей. — Режим доступу: https://ukrmuseum.com

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

Питання до іспиту (заліку)
З ДИСЦИПЛІНИ
«Історія зачіски, костюму та матеріальної культури»

Спеціальність: 022 “Дизайн”
Напрям: 02 Мистецтво

Київ – 2024

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ (ЗАЛІКУ)

1. Основні поняття курсу «Історія одягу і моди : „одяг», „костюм», «мода».
2. Мода, її зародження та поширення.
3. Стегнове і плечове вбрання єгиптян.
4. Зачіски і головні убори єгиптян.
5. Косметика, мистецтво гриму єгиптян.
6. Прикраси в чоловічому і жіночому костюмі єгиптян. Станові особливості вбрання єгиптян.
7. Ідеал краси у Давній Греції, види і форми одягу, тканини, колірна гама, орнаменти.
8. Основні елементи чоловічого одягу Античної Греції.
9. Жіночий одяг Античної Греції.
10. Гігієна і косметика, прикраси в Античній Греції.
11. Ідеал чоловічої і жіночої краси у Давньому Римі. Види і форми одягу, тканини, кольори, орнаменти.
12. Основні елементи давньоримського чоловічого вбрання.
13. Особливості давньоримського жіночого одягу.
14. Види і форми одягу Візантії, тканини, кольори, декорування.
15. Компоненти чоловічого вбрання Візантії та його станова приналежність.
16. Жіночий костюм Візантії та його багатошаровість.
17. Одяг імператора та імператриці Візантії.
18. Форми одягу та нові способи його створення в період романського стилю. Станові відмінності у використанні тканин. Символічність кольору у середньовічній культурі.
19. Чоловічий костюм романського стилю. Роль прикрас у чоловічому вбранні.
20. Ідеал жіночої краси та основні компоненти жіночого одягу романського стилю.
21. Чоловічий костюм готичного стилю.
22. Основні компоненти жіночого одягу готичного стилю.

23. Бургундська мода.

24. Особливості костюму епохи Відродження в Італії. Ідеал краси, тканини, види і форми одягу.

25. Чоловічий костюм епохи Відродження в Італії.

26. Жіночий одяг епохи Відродження в Італії.

27. Особливості костюму епохи Відродження в Іспанії. Ідеал краси, тканини, види і форми одягу.

28. Чоловічий костюм епохи Відродження в Іспанії.

29. Жіночий одяг епохи Відродження в Іспанії.

30. Французький костюм епохи Відродження.

31. Чоловічий костюм Франції барокової доби.

32. Жіночий костюм Франції барокової доби.

33. Жіночий французький костюм першої половини XVIII ст.

34. Чоловічий французький костюм першої половини XVIII ст.

35. Жіночий французький костюм другої половини XVIII ст.

36. Чоловічий французький костюм другої половини XVIII ст.

37. Особливості розвитку одягу та моди в першій половині XIX ст.

38. Особливості розвитку одягу та моди у другій половині XIX ст.

39. Особливості розвитку чоловічого і жіночого вбрання 1900-1930-х рр.

40. Зміни в чоловічому і жіночому одязі у 1940 – 1950-х рр.

41. Нові стилі у вбранні 1960-1980-х рр.

42. Особливості розвитку одягу в кінці XX – початку XXI ст. Зарубіжні майстри сучасної моди.

43. Особливості одягу представників молодіжних субкультур.

44. Вітчизняні майстри сучасної моди.

45. Матеріали для виготовлення одягу в Україні у X-XIII ст.

46. Повсякденне і парадно-церемоніальне вбрання київських князів у X-XIII ст.

47. Повсякденне і парадно-церемоніальне вбрання княгинь та знатних жінок в Україні у XIII ст.

48. Вбрання дружинників-лицарів в Україні у X-XIII ст.

49. Стрій міського та сільського населення України у X-XIII ст.
50. Особливості розвитку українського вбрання у XIV-XVIII ст. Дитячий одяг.
51. Матеріали для виготовлення вбрання в Україні у XIV-XVIII ст.
52. Основні компоненти українського чоловічого вбрання у XIV-XVIII ст.
53. Селянське і міщанське чоловіче вбрання України XIV-XVIII ст.
54. Вбрання польської шляхти в Україні у XIV-XVIII ст.
55. Одяг українських магнатів у XIV-XVIII ст.
56. Костюм січових і виборних (реєстрових) козаків.
57. Особливості одягу козацької старшини.
58. Натільний і нагрудний жіночий одяг в Україні у XIV-XVIII ст.
59. Стегнове і плечове вбрання українських жінок у XIV-XVIII ст.
60. Жіночі зачіски, головні убори, взуття і прикраси в Україні у XIV-XVIII ст.
61.Чоловічі та жіночі зачіски Японії. Прикраси жінок.
62.Основні риси культури стилю Модерн, дати характеристику жіночим костюмам.
63.Жіночий та чоловічий одяг Середньовіччя. Характеристика головних уборів.
64.Охарактеризувати зачіски періоду Великої Французької революції.
65.Роль косметики у Єгипті та Стародавньому Римі.
66.Дати характеристику костюмам стилю Рококо.
67.Які характерні зачіски та укладання були популярними серед французьких жінок та чоловіків в епоху Рококо, як вони відображали елегантність та вишуканість цього періоду?
68.Які основні риси традиційного одягу на Київській Русі можна виділити, і як вони відображали кліматичні умови, соціальну структуру та релігійні звичаї суспільства?
69.Які особливості макіяжу та косметики були популярними серед жінок у 1970 році, які кольори та стилізації використовувалися, і як вони відображали експресію та дух свободи того періоду?

70.Які природні і косметичні засоби використовувалися в історії Індії для макіяжу та догляду за шкірою, і які цінності чи традиції це відображало в культурному контексті?
71.Які особливі стилі зачісок та укладань були популярними серед французького населення під час періоду Відродження, і як вони відображали вплив італійської моди, а також естетичні та культурні тенденції?
72.Які основні риси та деталі були характерними для жіночих та чоловічих костюмів у 1970 році, як вплив гламуру, рок-музики та інших соціокультурних впливів відображався в стилі та одязі того періоду?
73.Які типи зачісок та укладань були характерними для населення Київської Русі, і як вони відображали соціальний статус, етнічну ідентичність та культурні традиції того періоду?
74.Які косметичні засоби та методи макіяжу використовувалися французькими жінками під час епохи Рококо, які акценти ставились у макіяжі, і як він доповнював загальний образ стилю Рококо?
75.Які основні риси та деталі характеризували жіночі та чоловічі костюми у 1950 році, як вони відображали повернення до життя в післявоєнні роки і які впливи культури та медіа проявлялись у моді того періоду?
76.Які особливості макіяжу та косметики були характерними для жінок у 1980 році, які яскраві кольори та елементи використовувалися, і як макіяж відображав розвиток стилю "гламур" та "панк"?
77.Як впливала французька революція на моду в одязі, які риси та елементи були характерними для костюмів цього періоду, і як вони відображали нові ідеї свободи та рівності?
78.Які були характерні зачіски та укладання в давньому Китаї, і як вони відображали соціальний статус, етнічну належність та культурні цінності?
79.Які основні риси одягу панували в європейських країнах під час середньовіччя, як вони відрізнялись залежно від рангу та статусу особи, і як вони відображали суспільні норми та традиції?

80.Які основні тенденції макіяжу були популярні серед жінок у 1950 році, які стилі та елементи використовувалися, і як вони відображали ідеали жіночої краси та стилю після другої світової війни?
81.Які основні типи зачісок та укладань були популярними серед українців у XIX столітті, як вони відображали традиційні культурні аспекти, а також вплив модних тенденцій того періоду?
82.Які косметичні засоби та методи макіяжу використовували жінки та чоловіки у Європі під час середньовіччя, як вони впливали на сприйняття краси та моду того періоду, і як вони були пов'язані з медичними віруваннями та культурними поглядами на ту епоху?
83.Які основні риси та деталі були характерні для жіночих та чоловічих костюмів у 1960 році, як вплив модних революцій та соціокультурних змін відображався в стилі та образі того періоду?
84.Які характерні особливості зачісок та укладань були популярними серед італійців під час періоду Відродження, і як вони відображали естетичні та культурні ідеали того часу?
85.Які типи зачісок були популярні серед жінок у 1900 році, які характерні деталі та стилі вони мали, і як вони відображали зміни в суспільних уявленнях про жіночу красу та моду?
86.Які основні риси моди в одязі панували у Франції в епоху Рококо, як вони відображали естетичні ідеали та соціальні статуси осіб, і які впливи це мало на суспільну культуру?
87.Які були основні косметичні засоби та прийоми макіяжу, що використовувались давніми японцями, і як вони були пов'язані з культурними вподобаннями, естетикою та гендерною роллю?
88.Які косметичні методи та засоби макіяжу були популярними серед населення Київської Русі, і як вони відображали естетичні погляди, культурні традиції та релігійні переконання того періоду?

89.Які іконічні зачіски стали популярними серед жінок у 1920 році, які вони мали особливості та як вони відображали зміни в жіночому статусі та культурних цінностях того часу?
90.Які основні риси моди в одязі в Франції під час Відродження можна виділити, як вони відрізнялись в залежності від соціального статусу, і як вони відображали зміни в суспільних цінностях та культурних поглядах?

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

Модульна контрольна робота
З ДИСЦИПЛІНИ
«Історія зачіски, костюму та матеріальної культури»

Спеціальність: 022 “Дизайн”
Напрям: 0202 Мистецтво

Київ - 2024

ПІБ		№ групи	Варіант
№ питання/варіанти відповіді			
1	6	11	16
2	7	12	17
3	8	13	18
4	9	14	19
5	10	15	20

ПІБ		№ групи	Варіант
№ питання/варіанти відповіді			
1	6	11	16
2	7	12	17
3	8	13	18
4	9	14	19
5	10	15	20

ПІБ		№ групи	Варіант
№ питання/варіанти відповіді			
1	6	11	16
2	7	12	17
3	8	13	18
4	9	14	19
5	10	15	20

ПІБ		№ групи	Варіант
№ питання/варіанти відповіді			
1	6	11	16
2	7	12	17
3	8	13	18
4	9	14	19
5	10	15	20

ПІБ		№ групи	Варіант
№ питання/варіанти відповіді			
1	6	11	16
2	7	12	17
3	8	13	18
4	9	14	19
5	10	15	20

ВАРІАНТ 1

1. Яка зачіска була популярна в Стародавньому Єгипті?
   - a) Коротке стрижене волосся
   - b) Довге розпущене волосся
   - c) Високі зачіски з кучерями
   - d) Перуки з прямим волоссям

2. Який матеріал найчастіше використовували для виготовлення одягу в Стародавньому Єгипті?
   - a) Шовк
   - b) Вовна
   - c) Льон
   - d) Бавовна

3. Що було характерним для жіночої зачіски в Стародавній Греції?
   - a) Заплетені коси
   - b) Коротке волосся
   - c) Накладні коси
   - d) Високі зачіски

4. Який елемент костюму був обов'язковим для римських громадян?
   - a) Тога
   - b) Туніка
   - c) Хітон
   - d) Хламіда

5. Який головний убір носили середньовічні лицарі?
   - a) Капюшон
   - b) Шолом
   - c) Тюрбан

- d) Капелюх

6. Що з наступного є характерним для моди епохи Відродження?
   - a) Простота та мінімалізм
   - b) Розкіш та орнаменти
   - c) Практичність і зручність
   - d) Вільний крій і мінімум прикрас

7. Який елемент зачіски був популярним у європейських жінок в епоху Бароко?
   - a) Перуки з кучерями
   - b) Пряме довге волосся
   - c) Короткі зачіски
   - d) Заплетені коси

8. Який тип тканини став популярним у XVIII столітті у Франції?
   - a) Льон
   - b) Шовк
   - c) Вовна
   - d) Бавовна

9. Яка зачіска була популярною серед чоловіків у вікторіанську епоху?
   - a) Довге волосся, зібране у хвіст
   - b) Коротке стрижене волосся
   - c) Волосся середньої довжини з кучерями
   - d) Гладко зачесане назад волосся

10. Що було характерним для жіночого костюму в вікторіанську епоху?
    - a) Простий фасон і темні кольори
    - b) Кринолiни та корсети
    - c) Спортивний одяг

- d) Вільний крій і мінімум прикрас

11. Яка зачіска була популярною серед жінок у 1920-х роках?
    - a) Довгі коси
    - b) Коротке стрижене волосся (боб)
    - c) Високі зачіски
    - d) Заплетені коси

12. Яка тканина стала популярною в моді 1960-х років?
    - a) Поліестер
    - b) Шовк
    - c) Вовна
    - d) Льон

13. Який головний убір став символом моди 1940-х років?
    - a) Капелюх-федора
    - b) Бандана
    - c) Тюрбан
    - d) Шапка-вушанка

14. Який елемент костюму був популярним у 1970-х роках?
    - a) Брюки-кльош
    - b) Міні-спідниця
    - c) Корсет
    - d) Хітон

15. Яка зачіска була популярною серед чоловіків у 1980-х роках?
    - a) Мулет
    - b) Афро
    - c) Гладке волосся

- d) Коротке стрижене волосся

16. Що було характерним для моди 1990-х років?
- a) Мінімалізм та гранж
- b) Розкіш та орнаменти
- c) Високі зачіски
- d) Корсети та кринолiни

17. Яка зачіска була популярною серед жінок у 1950-х роках?
- a) Довгі прямі волосся
- b) Короткі стрижки
- c) Високі зачіски з кучерями
- d) Заплетені коси

18. Який головний убір був популярний у XVIII столітті серед аристократії?
- a) Тюрбан
- b) Перука
- c) Капелюх-трикутник
- d) Шапка-вушанка

19. Який елемент жіночого костюму був важливим у моді Середньовіччя?
- a) Корсет
- b) Хітон
- c) Плаття з довгими рукавами
- d) Брюки

20. Що було характерним для зачісок епохи Рококо?
- a) Високі зачіски з прикрасами
- b) Пряме волосся
- c) Короткі стрижки

- d) Заплетені коси

ВАРІАНТ 2

1. Яка з цих зачісок була популярною в Стародавньому Єгипті?
   - a) Афро
   - b) Пучок
   - c) Каре
   - d) Мулет

2. Як називається французька мода 18 століття, яка включала високо підняті зачіски?
   - a) Бароко
   - b) Рококо
   - c) Романтизм
   - d) Відродження

3. Який макіяж був популярним у стародавніх римлян?
   - a) Сині тіні для очей
   - b) Зелена помада
   - c) Біла пудра
   - d) Чорний контур

4. Який елемент одягу був типовим для середньовічного лицаря?
   - a) Туніка
   - b) Шолом
   - c) Тога
   - d) Кіот

5. В якому столітті стали популярними об'ємні кринолiни у жіночих сукнях?
   - a) XVII століття
   - b) XVIII століття
   - c) XIX століття

- d) XX століття

6. Яка з цих зачісок була популярною в епоху Відродження?
- a) Валики
- b) Вежа
- c) Боб
- d) Шиньйон

7. Як називається стиль макіяжу з дуже білим обличчям та яскравими губами, популярний у 1920-х роках?
- a) Готичний
- b) Флаппер
- c) Грім
- d) Диско

8. Який елемент макіяжу часто використовувався у середньовічній Європі для підкреслення губ?
- a) Червона глина
- b) Вугілля
- c) Мідь
- d) Мед

9. Який стиль одягу був популярним у Франції під час правління Людовіка XIV?
- a) Бароко
- b) Рококо
- c) Класика
- d) Модерн

10. Яка зачіска була популярною у 1960-х роках?

- a) Мулет
- b) Бджолине гніздо
- c) Каре
- d) Валики

11. Який з цих аксесуарів був популярним у середньовічних жінок?
- a) Рукавички
- b) Капелюшок з вуаллю
- c) Квіткові вінки
- d) Пояс із золота

12. Який макіяж був популярним у Стародавньому Китаї?
- a) Сині тіні для очей
- b) Чорні брови
- c) Біла пудра
- d) Рожеві щоки

13. Яка зачіска була популярною у 1980-х роках?
- a) Афро
- b) Панк
- c) Боб
- d) Шиньйон

14. Який стиль одягу був популярним у 1920-х роках?
- a) Флаппер
- b) Готика
- c) Бароко
- d) Рококо

15. Який елемент макіяжу використовували стародавні єгиптяни для очей?
- a) Сурма

- b) Вугілля
- c) Глина
- d) Пісок

16. Яка зачіска була популярною у Франції в період Великої французької революції?
- a) Каре
- b) Пудрений перук
- c) Мулет
- d) Афро

17. Який стиль одягу був популярним у Європі в 1930-х роках?
- a) Ар-деко
- b) Рококо
- c) Бароко
- d) Модерн

18. Який макіяж був популярним у часи правління королеви Єлизавети I?
- a) Білі обличчя
- b) Червоні губи
- c) Сині тіні для очей
- d) Чорні брови

19. Яка зачіска була популярною в епоху Вікторіанської Англії?
- a) Каре
- b) Пучок
- c) Валики
- d) Шиньйон

20. Який стиль одягу був популярним у 1950-х роках?
- a) Пін-ап
- b) Готика
- c) Рококо
- d) Модерн

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

Конспект лекцій
З ДИСЦИПЛІНИ
«Історія зачіски, костюму та матеріальної культури»

Спеціальність: 022 “Дизайн”
Напрям: 0202 Мистецтво

Київ - 2024

Тема 1: Виникнення костюму, зачіски та матеріальної культури

Єгипет

Відомості, отримані про Стародавньому Єгипті як про рабовласницькому централізованій державі, відносяться до кінця четвертого тисячоліття до нашої ери.

Уцілілі пам'ятники мистецтва розповідають про події, що відбувалися в одному з найдавніших держав світу, про становлення і розвиток його культури, мистецтва, про релігію і побут народу, його населяв; дають вони і уявлення про костюми, зачісках, косметиці.

Історія стародавнього Єгипту

Стародавній Єгипет був наймогутнішим з усіх рабовласницьких держав, що виникли в долині Нілу приблизно в один час. На чолі держави стояв фараон-деспот, володів необмеженою владою, прирівняний до синів небесного бога Ра (Сонця). Все населення Стародавнього Єгипту поділялося на кілька станів: рабовласницька знать і жреці, ремісники і вільні селяни, раби. Родючість нільських земель визначило основне заняття населення - землеробство і скотарство. Велика частина населення займалася ремеслами - ткацтвом, виготовленням скла, ювелірним і гончарною справою. Раби, які становили найчисленнішу і саму безправну частину населення, споруджували греблі, храми, сади, гігантські піраміди, які пізніше були названі істориками одним з семи чудес світу.

Дійшли до нас давня скульптура, архітектура, зображення в гробницях і храмах дають досить повне уявлення про побут. а також про зовнішність єгипетського населення різних станів. Потрібно зауважити, що люди вищого стану зображувалися завжди високими, стрункими. Риси обличчя тонкі, рівний ніс, мигдалеподібні очі, опуклі губи. Це можна побачити на портретах фараонів, їх дружин, наближених. Можна припустити, що саме такими повинні були бути найкрасивіші люди, що вважалися ідеалом земного людського краси.

Основні види і форми зачісок в стародавньому Єгипті

Археологічні знахідки показують, що еволюція зачісок проходила дуже повільно, форма довго зберігалася в різних шарах єгипетського суспільства.

В урочистих випадках надягали довгі перуки, завиті крупними паралельними локонами . Іноді завивка замінювалося рядами щільно укладених кісок. При цьому іноді з-під перуки випускали власне волосся. Зачіски рясно просочувалися ароматичними маслами, духами, есенціями, клейкими складами.

Все чоловіче населення голили бороду, видаляючи волосся з підборіддя спеціальним серповидним приладом з каменю або бронзи. Під час богослужінь, урочистих церемоній, бенкетів відмітним знаком фараона окрім скіпетра і корони була штучна борода-знак володіння землею. Її прикріплювали шнурком до чисто виголеному підборіддя. Бороди робилися, так само як і перуки, зі зрізаних волосся і могли бути різної форми: витягнуті у вигляді заплетеною кіски, з завитком на кінці, плоскі, довгасті, скручені паралельними рядами, у формі кубика, лопатки. Бороду прикрашали позолоченою змійкою - уреем, яка також вважалася символом влади. Жреці - служителі культу зазвичай голили голову і обличчя, одягали перуки або громіздкі маски, що зображували морду священної тварини. Знатні придворні і землевласники носили перуки або робили короткі стрижки з власного волосся. Численні раби, що населяли країну, носили зачіски своїх співвітчизників. Але через жаркого клімату багато чоловіків в цілях гігієни повністю голили волосся, вмощуються шкіру голови ароматичними маслами.

Жіночі зачіски в усі часи були значно довші чоловічих і більш хитромудрі, особливо зачіски цариць і знатних дам. Характерною рисою всіх зачісок була суворість, чіткість ліній, за це вони отримали назву "геометричних" .Знатні жінки, як і чоловіки, голили голову і надягали перуки. Найтиповішими зачісками на перуках були дві: перша - все волосся поділялися поздовжнім проділом, щільно облягаючи особа з обох сторін, і рівно підстригалися на кінцях; верх перуки був плоским. Друга зачіска мала форму кулі. Обидві вони були "геометричними".

З розвитком єгипетського суспільства жіночі зачіски подовжилися, з'явився "трьохпасмова" парик, три пасма якого спускалися на груди і спину, а також величезну перуку з великих завитого хвиль. Форма такого перуки була незвичайною - "каплевидною". Волосся в такій зачісці поділялися проділом, хвилі з двох сторін перехоплювалися плоскими металевими стрічками. При цьому вуха залишалися відкритими. Кінці пасом, спадає на груди, завивали у великі равликоподібні локони. Пасмо волосся, що спадає на спину, плоска, складалася з прямого волосся або дрібних кісок. Перуки фарбували в різні кольори - блакитний, помаранчевий, жовтий.

Зачіски робили і з власного волосся, вільно розпускаючи їх по спині, кінці прикрашали китицями. Іноді волосся завивали дрібними хвилями - така завивка виходила після розчісування дрібних, тонких кісок. Діти, юнаки і дівчата голили волосся, залишаючи одну або кілька пасом на лівій скроні, які завивали в локон або запліталися в плоску косу (локон юності). Кінці волосся перехоплювали шпилькою або кольоровий тасьмою. Застосовувалися накладні коси з шовкових кольорових ниток, стрічок або смужок шкіри, вовни тварин.

Косметика в стародавньому Єгипті

Косметика широко застосовувалася в Давньому Єгипті. У пірамідах зберігалися туалетні коробочки з повним набором пухирців, баночок, тарілочок, туалетних ложечок, горщиків. Всі жінки білились, рум'янилися, вживали ілюміновані фарби. Захоплення косметикою було таке велике, що навіть мумії кішок, священних биків, скульптурні портрети розфарбовувались. Жінки чорнили брови, очі спеціальним порошком кохоль, малювали зелені кола навколо очей малахітом. Знатні дами користувалися косметичними засобами, настояним на травах. Єгиптянкам були відомі засоби для догляду за шкірою обличчя, тіла, які готувалися за спеціальними рецептами. Деякі рецепти збереглися до наших днів. Туалетні процедури виконувалися рабинями, причому кожна мала свою спеціальність. У дійшли до нас єгипетських медичних творах в так званому папірусі Еберса, виданому в Лейпцигу, папірусі Херста та інших крім відомостей з анатомії містяться і деякі рецепти з

виготовлення косметичних засобів. Єгипетські рецепти згадуються в Гіппократа, увійшли вони в народну європейську медицину. Це перш за все рецепти мазей, які готувалися в храмах. У Стародавньому Єгипті при розробці різних рецептів користувалися схожістю предметів, абсолютно різних. Скажімо, для запобігання сивини використовували жир чорних змій, кров чорних биків і яйця сорок, ворон. Перукарі запевняли, що мазі, виготовлені на жирі лева, мають чудодійну силу, сприяють густоті й росту волосся. Цінувалися мазі, до складу яких входили жир риб, копита ослів. Всі ці кошти були предметом експорту в інші країни, де продавалися за шалені гроші.

Одяг

Одяг стародавніх єгиптян відображав їх соціальний статус, культурні звичаї та кліматичні умови. Одяг відрізнявся залежно від статі, віку та ролі особи в суспільстві.

Чоловічий одяг

В епоху древнього єгипетського царства чоловічий одяг єгиптян був гранично простим, і являв собою один лише фартух з щільної тканини. Фартух цей був овальної, прямокутної або квадратної форми. Трохи пізніше чоловічий фартух став носитися разом з пов'язкою з білої драпірованої тканини, яку єгиптяни називали схенті. Незважаючи на простоту, численні драпірування робили подібний чоловічий наряд цілком собі вишуканим.

Верхню частину тіла давньоєгипетські мужі прикрашали масивним намистом, чимось схожим на комір. Таке намисто називалося «ускх».

Поступово довжина, як фартуха, так і схенті збільшувалася, драпірування ставали все більш складними і химерними. Шляхетні єгиптяни прикрашали пояс орнаментом і золотими нитками, в той час як одяг хлібороба стародавнього Єгипту далі залишався гранично простим.

В епоху середнього царства чоловічий одяг єгиптян помітно ускладнюється, чоловіки одягають кілька схенті один на інший. Пізніше вони починають носити кілька шарів одягу, а початковий фартух і схенті стають чимось на зразок спідньої білизни. Також з'являються і нові предмети

гардероба, запозичені у сусідніх народів: накидка, до якої часом пришивали рукава і головні убори.

Жіночий одяг

Традиційний одяг жінок стародавнього Єгипту також відрізнявся своєю лаконічністю і простотою. Спочатку він являв собою прямий облягаючий сарафан, який тримався на одній або двох лямках. Такий сарафан називався калазіріс. Довжина його доходила до щиколоток, а ось груди часто залишалися відкритими. В цілому жіноча нагота нітрохи не бентежила єгиптян.

Підтвердженням цьому можуть служити численні зображення практично оголених дівчат, чий одяг складається з одних лише прикрас і вузького пояса. Особливо такий «одяг» (вірніше його майже повна відсутність) був характерний для рабинь і простолюдинок, які займалися фізичною працею. Так як одяг сковував їх рухи, вони обходилися без нього.

В епоху середнього царства жіночий одяг єгиптянок подібно чоловічому одягу також стає більш складним і витонченим. Жіночі плечі, як і чоловічі, починає прикрашати масивне намисто на тканинній основі – ускх. На додаток до одягу єгипетські жінки починають активно використовувати прикраси і косметику.

Шляхетні єгиптянки поверх традиційного калазіріса починають носити красиві накидки з легких і прозорих тканин. Ці накидки красиво і складно драпірувалися, залишаючи при цьому одне плече оголеним. Їх головним завданням було підкреслити красу та витонченість їх чарівної володарки. А ось головні убори єгипетські жінки практично не носили, за винятком дружин фараонів. Ті могли носити на голові корону, що зображає яструба з розправленими крилами.

Одяг фараонів

У стародавньому єгипетському царстві одяг фараонів був таким ж, як і у простих єгиптян, він складалася з пов’язки схенті. Відмітними знаками фараона були головні убори (корона або хустка, одягнена особливим чином) і золотий

обруч посеред якого піднімалася змія. Ці предмети були символом царської влади фараона.

Відрізнялося і намисто фараона – ускх, його носили й інші єгиптяни, але ускх фараона був іншого кольору, в ньому чергувалися блакитний колір з вузькими жовтими смугами, все це символізувало Небо і Сонце. Та й сам фараон вважався сином бога Сонця. Зайве говорити, що одяг фараонів робився з матеріалів вищої якості і сам він був багато прикрашений різними символічними орнаментами, що мають сакральний сенс.

В епоху нового царства єгипетські фараони починають носити так званий нарамник, що представляє собою шматок матерії, який протягується через голову і фіксується поясом. Його робили з легкої димчастої тканини, вона дозволяла бачити ошатний схенті під нарамником.

Одяг жерців

Жерці були елітою давньоєгипетського суспільства і виконували безліч важливих і корисних громадських функцій. Вони були не тільки священнослужителями, а й вченими, суддями, істориками, лікарями. Тому не дивно, що жерці виділялися і своїм одягом. Вони носили виключно полотняний одяг і плетені з біблуса сандалі. Ці сандалі були знаком відмінності жрецького стану. Вони прикріплювалися до ноги за допомогою двох ременів: широкого і вузького. При цьому вузький ремінь проходив між великим і другим пальцем ніг і пристібався до великого ременя. Часом ці ремені зв’язувалися наглухо і сандаль можна було одягати немов черевик.

В іншому одяг жерців був таким же як одяг інших єгиптян, якість його тим не менш, була вищою і він був, звісно, також прикрашений різними орнаментами, несучими сакральний сенс.

Жерці бога Анубіса в якості особливого привілею могли носити шкуру леопарда, але лише вони одні.

Тема 2: Історія зачіски, костюму та матеріальної культури в стародавньому світі.

Рим

Легенди розповідають, що приблизно на початку VI століття до нашої ери на лівому березі ріки Тибр, на землях, що належали латинам, виникло невелике місто — Рим. На цьому місці пастух нібито знайшов близнюків Ромула і Рема, вигодуваних вовчицею. Пророцтво говорило, що діти, по досягненні повноліття позбавлять царя престолу. Тому він наказав тільки що народжених дітей покласти в кошик і кинути у води Тибру. Недалеко від того місця, де пастух знайшов дітей, згодом Ромул заснував місто Рим (Рому) і став у ньому правити. Римляни вели лік з 753 року до нашої ери.

Корінне населення Стародавнього Рима називало себе патриціями, від латинського слова «патер» — батько. Вони вважали, що ведуть свій рід від засновників міста. Поступове населення Рима збільшилося за рахунок припливу рабів. Римляни, що володіли хороброю, войовничим удачею, скоряли сусідні землі, приєднуючи них до своїм. Нових жителів, на відміну від патриціїв, сталі називати плебеями. Незважаючи на те, що деякі плебеї були досить заможними, вони не мали ніяких прав.

ЗАЧІСКИ В СТАРОДАВНЬОМУ РИМІ

Догляду за волоссям велике значення надавали, як чоловіки, так і жінки. Забезпечені громадяни Риму навіть мали спеціальних рабів, які повинні були підтримувати зачіску. Мода на них з часом змінювалася.

ЧОЛОВІЧІ ЗАЧІСКИ

Спочатку чоловіки носили довге і нечесане волосся, а також бороди, які вважалися ознакою мужності, як у древніх греків, однак, приблизно в IV ст. до н.е. зачіски в Стародавньому Римі стали коротшими і простими. У кожному місті можна було знайти крамницю цирульника, а сама борода стала символом жалоби або ж злиднів. Люди, котрі володіли достатком і положенням в суспільстві, приділяли голінню велику увагу. Перше гоління відбувалося після

досягнення 21 року і вважалося святом, з нагоди якого організовувалося торжество.

У II ст. н.е. завдяки імператорам в моду увійшло довге хвилясте волосся. Щоб відповідати моді, чоловіки нерідко завивали локони, якщо вони не мали потрібної форми від природи. Однак вже через століття головною модною тенденцією знову стали короткі стрижки, які створювали враження лисої голови. Такий вигляд вважався суворим, мужнім і гідним.

ЖІНОЧІ ЗАЧІСКИ РИМЛЯНОК

Мода на жіночі зачіски в Стародавньому Римі змінювалася досить часто. Спочатку це були досить прості вузлики на потилиці, які прикрашалися стрічками, гребнями, шпильками і іншими аксесуарами. Згодом перукарське мистецтво еволюціонувало, а зачіски стали такими складними, що для їх спорудження була потрібна допомога відразу декількох рабинь. Однією з таких зачісок була популярна в епоху Імперії «тутулус», яка складалася з безлічі кучериків, закріплених на дротяний каркас. Для того щоб зачіска трималася довго нерідко використовували спеціальні косметичні засоби.

Популярні в Стародавньому Римі були і фарби для волосся, одержувані з натуральних матеріалів. Любили римлянки відтінки блонд, червоні і руді, а також блакитні. Деякий час існувала заборона на фарбування волосся, але жінки їм регулярно нехтували, тому поступово його значення зійшло нанівець.

Жінки, які від природи мали недостатньо густе волосся або зіпсували їх після частого фарбування і завивки, нерідко використовували перуки. Виготовлялися вони з натуральних локонів, серед яких особливо цінувалися світлі відтінки.

КОСМЕТИКА В СТАРОДАВНЬОМУ РИМІ

Римлянки приділяли багато уваги і часу своєму зовнішньому вигляду, тому активно користувалися косметикою. Уже тоді її асортимент був неймовірно різноманітний і включав в себе засоби для догляду за тілом та волоссям, парфуми і ароматичні масла, засоби гігієни, а також декоративну косметику.

Римські жінки, а також і деякі чоловіки, ретельно видаляли зі свого тіла волосся, вмощуються тіло мазями і маслами. Високо цінувалися косметичні мазі з Єгипту: вважалося, що вони володіють магічними властивостями.

Нерідко жінки Стародавнього Риму робили маски для обличчя, щоб повернути еластичність шкіри, а також накладали макіяж. Починався він з білил, якими покривалося обличчя, груди і плечі, оскільки засмага у римлянок не була у пошані. Потім наносилися рум'яна, брови підкреслювалися сажею. Природним такий макіяж назвати було не можна. У римській літературі збереглося чимало єхидних зауважень з приводу таких «красунь», якими, як правило, були або немолоді жінки, або повії.

Втім, чималі кошти на косметику в Стародавньому Римі витрачали і цілком поважні жінки та аристократки. Наприклад, стежили дами за станом своїх зубів за допомогою спеціальних порошків, а також доглядали за волоссям.

Таким чином, прагнення до краси та естетики проявлялося в Стародавньому Римі, як у жінок, так і у чоловіків, які однаково пильно стежили за модними тенденціями.

ОДЯГ

В основному одяг виготовляли з лляних і вовняних тканин, адже привозили з Індії тонкі тканини з бавовни і транспортований з Китаю шовк були на «вагу золота», в північних провінціях додатково використовували хутро і фетр. Всі матеріали мали природний колір, і тільки сенатори могли носити тоги з пурпуровою обробкою. Часто для декорування використовувалися грецькі. Пізніше, в римському костюмі переважали яскраві, однотонні барвисті кольори від світло-блакитного до бузково-рожевого, а в кольорі стали використовуватися геометричні орнаменти - кола, ромби, квадрати, стилізовані листя з золота.

Чоловічий одяг в Стародавньому Римі

Для чоловічого костюма був притаманним строго римський стиль, який передбачав наявність на стегнах пов`язки, прямокутні різнокольорові туніки з бічними і плечовими швами, пояса. У провінціях селяни носили штани і плащі.

Примітним елементом одягу древніх римлян була тога, яка надягала поверх туніки і драпірувалася шматком вовняної тканини не менше п`яти з половиною метрів. Імператори змушували своїх співгромадян постійно носити тогу як символ своєї приналежності до привілейованого стану громадян Риму.

Одяг римлянок

Римлянки носили нижню білизну (пов`язки на стегнах, корсети і бюстгальтери), Туніки з нефарбованої тонкої, простої вовнянщї і лляної тканини. Жіночий верхній одяг мав назву «столу» і була з яскравої тканини, довжиною до щиколоток. Дуже багаті римлянки носили столу з шовку і бавовни. Перший час жінки в своєму вбранні теж використовували тогу, яку пізніше замінила палла з цілого шматка тканини. Нею драпірувалися різними способами і іноді накидали на голову.

Китай

Стародавні китайці мали дуже специфічний образ «класичної краси». Традиційна китайська краса часто визначалася як ніжна шкіра, маленькі очі та вуха, тонкі брови, довгі пальці, бліде обличчя, маленький круглий рот та м'які долоні. Що стосується китайських зачісок, то конфуціанські цінності наказували зберігати довге волосся, оскільки вони вважалися подарунком від батьків. Стрижка волосся розглядалася як образа сім'ї.

Молоді жінки зазвичай розпускали волосся, щоб показати публіці, що вони незаміжні. Більшість дівчат заплітало волосся в коси до 15 років, після чого вважалося, що воно стало зрілим. Вийшовши заміж, дівчина зав'язувала волосся і уникала виставляти їх напоказ. Єдиними жінками, які стригли волосся, були вдови, деякі з них навіть збривали його.

У різні часи китайські жінки робили різні зачіски. За часів династії Хань (206 р. до н.е. – 220 р. н.е.) жінки зав'язували волосся у вільні пучки, а частина неприбраного волосся звисала вниз по спині. Це був дискримінаційний період

для жінок, оскільки їм не дозволялося здобувати освіту, і їх часто вважали нижче за чоловіків. Династія Тан (618 - 907 рр. н.е.) часто відзначається як один із славетних періодів в історії Китаю. Це був час великих культурних реформ та прогресу. Процвітання у період не лише дозволило жінкам бути вільнішими, а й призвело до появи великого розмаїття зачісок. Типова жінка епохи Тан укладала волосся в петлі або зав'язувала його над головою.

За правління династії Мін (з 1368 по 1644 рр. н.е.) у Китаї спостерігався демографічний бум. У цей період жінки зав'язували волосся в пучки і прикрашали його орнаментами. Це була остання династія Китаю, якою керували етнічні ханьці. Цин (1644 – 1911 рр. н.е.) була останньою династією в історії країни до приходу до влади комуністів. Вона керувалася некитайськими племенами маньчжурів. У цей час жінки почали використовувати більші прикраси для волосся. Коли служниці носили прості шпильки, жінки носили шпильки, прикрашені більш вишукано.

Що стосується наречених, то китайці воліли низькі пучки, високі пучки або плетені зачіски. Низькі пучки були найпопулярнішим стилем серед наречених, тоді як стиль плетеної зачіски був складнішим. Аксесуари для волосся зазвичай залишалися простими. Щоб зачіска залишалася пружною, використовували палички для їжі. Також використовувалися шпильки з нефриту, золота та перлів.

Китайські зачіски чоловіків

Китайські зачіски для чоловіків змінювалися лише кілька разів в історії. З давніх часів до династії Цин китайські чоловіки тримали довге волосся відповідно до конфуціанського уявлення про те, що довге волосся було ознакою благочестя і мужності. Стригти волосся вважалося варварством і навіть антигромадською поведінкою. Чоловіки зазвичай накручували волосся і тримали його зав'язаним на маківці. За правління династії Цин в імперії було прийнято "Наказ Кьюе", який наказував ханьським чоловікам постригати передню частину голови, як це роблять маньчжури. Це було жорстоко нав'язано

маньчжурами, оскільки вони вважали за необхідне утвердити своє панування в Китаї. Чоловіків з дуже пишним або коротким волоссям також стратили, оскільки це розглядалося як зрада. Уже більше 4 тисяч років тому в Китаї почали цінувати жіночу красу й намагалися її всіляко підкреслити. Читаючи древньокитайські літописи й трактати, важко знайти згадування про парфумерні й косметичні засоби того часу. Але абсолютно вірним є лише те, що косметичний догляд за шкірою обличчя і тіла у китайців з давніх часів був складовою частиною традиційної китайської медицини поряд з голковколюванням, масажем тощо. Крім того, китайці глибоко переконані в тім, що між тілом і душею існує тісний зв'язок. Тому по-справжньому привабливою вважалась жінка, яка, крім гарного обличчя й ретельно «доглянутої» фігури, розбиралася б у живописі й поезії, могла б підтримати розмову в присутності свого чоловіка або пана. Нанесена на обличчя густим шаром рисова пудра, яскраві рум'яна на щоках, блискучі червоні губи, що різко контрастують із білими зубами, підведені сурмою брови, чорне волосся, прибране у високі зачіски або заплетене в коси й прикрашене різнобарвними стрічками й квітами - ось портрет китайської дівчини або молодої жінки, що практично не змінювався протягом сторіч аж до початку XX століття. Критеріями жіночої краси в Китаї завжди вважалися кругле обличчя («як місяць»), маленький ніс, великі яскраві губи, витончена стрункa фігура.

Макіяж у давньому Китаї мав глибокий культурний і символічний зміст, і він відрізнявся залежно від періоду і соціального статусу. Ось кілька ключових аспектів макіяжу у давньому Китаї:

1. Пудра і тіні для обличчя: Як і в інших давніх культурах, пудра була використовувана для створення рівного та матового тону шкіри. Тіні для обличчя, особливо в червоному або рожевому кольорах, використовувались для підкреслення щічок та надання їм свіжого вигляду.

2. Підводка для очей та брів: Червоні або чорні підводки для очей були популярними в різні періоди. Вони допомагали надати очам глибину і

виразність. Також було звичайно накладати тонкі рядки підводки навколо брів для підкреслення їх форми.

3. Червона помада: Червона помада використовувалася для підкреслення губ та надання їм яскравого кольору. Також існували варіанти помади, які наносились на ягоди для створення блиску.

4. Червоні руки і нігті: Червоні відтінки також використовувалися для прикраси рук і нігтів. Це було популярним враженням в соціальних заходах.

Символічне значення: Крім декоративної функції, макіяж у давньому Китаї часто мав символічне значення. Наприклад, червоний колір вважався захистом від злих духів та забезпеченням щастя. Також деякі макіяжі можуть бути пов'язані зі схожістю з або віддаленим відтворенням природних символів.

Одяг

Стародавні китайці носили декілька варіантів одягу, так як клімат на півночі був суворим, а на півдні чергувалися сильна спека і холод.
За дві тисячі років до нашої ери китайці вміли виготовляти кольорову шовкову тканину, тонкі тканини з конопель і бавовни.

Чоловічий костюм

Нижнім одягом в Стародавньому Китаї були штани («ку») і сорочка. Штани ховали під довгим одягом, так як показувати їх вважалося непристойним. Вони були широкими, з дуже низьким кроком, висіли ззаду мішком, підперізувалися паском. Шили їх з конопляних і шовкових тканин, пізніше - з бавовняних. Носили китайці штани-ногавиці: окремі штанини, які прикріплялися до поясу за допомогою тесемок. Називалися вони «Таока» - «чохол на штани». Від холоду китайців рятували стьобані штани на ваті і надіті зверху ногавиці на ваті.

Верхньої наплечним одягом («і») були двобортні або однобортні халати і кофти. Верхній одяг заорювали на праву сторону і зав'язувалася. Вважалося, що на ліву сторону заорюють тільки варвари. Рукава були широкими (середня

ширина рукава становила 240 сантиметрів). Під час роботи рукава підв'язувалися спеціальною стрічкою, що перехрещуються на грудях. Взимку китайці носили відразу кілька халатів або одяг з підкладкою - «дзяпао», а іноді одягали стьобана на ваті плаття - «мяньпао». У північному Китаї від холоду захищали шуби («Цю») з козячого, собачого або мавпячого хутра. Шуби для знаті шилися з хутра соболя або лисиці, а поверх них одягали ще шовкові розшиті халати. Найбільше цінувалися шуби з каракулю. Нижню частину тулуба стародавні китайці обгортали шматком тканини - ця верхня поясний одяг називалася «шан». Шан закріплювався на талії поясом - матерчаті («ню») або шкіряним («Геда»), а збоку або ззаду до нього прикріплювали «шоу» - кольорові шнури з нефритовими прикрасами, пов'язані в сітку. У стародавні часи пояс був найважливішим атрибутом костюма. До нього підвішували строго певні предмети: ніж, кресало, кільце для стрільби з лука, голку для розплутування пам'ятних. Пізніше ці предмети перетворилися в прикраси, до яких додавалися декоративні нефритові підвіски Костюм з верхньої плечової одягу («і») і верхньої поясного одягу («шан») називався «ішан». Спереду на ішан надягав червоний, багато прикрашений фартух, необхідний для жертвоприношень. Форма, колір, орнамент стародавнього китайського костюма були символічні. Верхня його частина («і»), червоно-чорна, вважалася чоловічою (символ Отця-Неба), нижня («шан»), жовта, - жіночої (символ Матері-Землі). Пізніше структура одягу спростилася, і на зміну сукні прийшов однотонний халат. Імператор носив халат жовтого кольору, що символізувало його влада над землею.

Символічний сенс мали також декоративні зображення на повсякденному одязі китайців. Чоловічі кофти і халати часто прикрашалися ієрогліфами «довголіття». Нерідко такий ієрогліф облямовували кільцем з п'яти кажанів: слова «летюча миша» і «щастя» в китайській мові звучать однаково.

Жіночий костюм

Жінки в Китаї, як і чоловіки, носили довгі сорочки і широкі штани, що ховалися під верхнім одягом. Верхній костюм «ішан» був також подібний до чоловічого.

Тільки в епоху Тан китаянки переодяглися в кофти і спідниці, схожі на європейські. На стегнах цих спідниць були трикутні вирізи, через які було видно тканину кофти.

Жіноче вбрання відрізнялися від чоловічих, головним чином, винятковою красою вишитих кольорових візерунків. Зазвичай ці візерунки полягали в декоративні кола - «Туань». Всі зображення в «Туан» були глибоко символічні. Квіти сливи і нарциса уособлювали зиму, півонії - весну, лотоса - літо і сонце, хризантеми - осінь. Поширеним було зображення метелика - символу сімейного щастя. Подружнє щастя уособлювала пара качечок-мандаринок. Нарешті, «Туан» могли бути сюжетними: в них вишивали дівчат і юнаків, людей похилого віку і немовлят, витончені павільйони, сценки, що ілюструють знамениті літературні твори.

Ось деякі типи та елементи одягу, які були популярні в різні епохи китайської історії:

1. Чаншань: був традиційним жіночим одягом, який складався з блузки і спідниці. Він мав великий комір, довгі рукава та мав вузьку поясничну лінію. Ця форма одягу була популярною в різних періодах китайської історії.

2. Роби: були довгими пончо або накидками, які носили як чоловіки, так і жінки. Існували різні види роб, такі як туніки, плащі та інші.

3. Кафтани : Це був одяг для жінок, який складався з довгого кафтана, прикріпленого до спідниці. Він був часто носився у групах етнічних китайців.

4. Чун'ю: Це була весняна одягова сукня, яка використовувалася під час святкування свята весни.

5. Дунга: була версією штанів, яку носили чоловіки та жінки. Вона складалася з низької спідниці та розділеної верхньої частини для ніг.

6. Ханфу : Це був стародавній одяг, що включав в себе різні види рубашок, спідниць, плащів та накидок. Ханфу був популярний протягом багатьох століть та мав численні варіації.

7. Палітри : Це були спеціальні види нижньої білизни для чоловіків та жінок. Вони носилися під одягом для більшого комфорту.

Тема 3: Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи середньовіччя

Київська Русь

Часи існування IX століття – 1240

Київська Русь знала писемність, яка існувала ще до ухвалення християнства. Багатою була усна творчість. На Русі склалося особливе відношення до античності. Грецька і римська міфологія була зрозуміла слов'янам, які до хрещення Київської Русі у 988 році Володимиром Великим були язичниками.

Із зміцненням феодалізму почали визначатися класи — феодали і селяни. Непосильні податки на користь церкви, князівської сім'ї, утиски землевласників, природні біди, засухи, неврожаї загострювали відносини між класами. Але виступи народу кожного разу жорстоко пригнічувалися дружинниками київського князя. Нашестя монголо-татар на якийсь час припинила розвиток економіки і культури.

На предметах матеріальної культури, що збереглися можна побачити зображення чоловіків і жінок Київської Русі. Чоловіки були високого зростання, міцні, широкогруді, з мужніми лицями, біляві і блакитноокі. Жінки — високі, стрункі, з довгими косами.

Основні види і форми зачісок. Судячи по зображеннях, на зачіски населення і головні убори зробила великий вплив християнська релігія.

Зачіски слов'ян були прості і однотипні для всіх верств населення, будь то князь, князівські дружинники або дворова челядь, ремісники, селяни.

Типовою зачіскою чоловічого населення була зачіска «під гребінку» і «під горщик» - волосся середньої довжини акуратно підстригалося по кругу. Ця зачіска отримала таку назву тому, що під час стрижки на голову надягали глиняний горщик і кінці волосся, що стирчать з-під нього, зістригали. Немолоді і старі люди носили волосся значно довше, до плечей. Пасма волосся злегка підвивалися і спадали на плечі вільними локонами. На старовинних книжкових мініатюрах і фресках зустрічається зачіска, що нагадує український оселедець. Це довге пасмо волосся, що звисає з одного боку. Можливо, це була зачіска князів.

Зачіска князя Святослава складалася з довгого жмута волосся на голеній голові. Жмут розділявся на два пасма, які звисали з обох боків особи. Борода, що доповнювала зачіску, була рідкісна, зате вуса — густі і довгі. У вусі була сережка з коштовними каменями.

Чоловіки відпускали бороди по досягненні повноліття. Довгі бороди носили тільки старі люди.

Жіночі зачіски тривалий час, не дивлячись на вплив ззовні, зберігали свій національний колорит. Всі вони були прості і, так само як і чоловічі зачіски, не розмежовувалися по станах, що багато в чому пояснювалося строгою християнською мораллю. Слідуючи правилам церкви, слов'янські жінки повністю приховували цю природну прикрасу. Правда, зачіски дівчат і жінок все ж таки мали деякі відмінності. Якщо дівчатам дозволялося носити косу, заплетену низько на потилиці, прикрашену кісником або стрічкою, то заміжнім жінкам належало ховати волосся під головний убір. В день весілля подружки нареченої під спів протяжних, сумних пісень з плачем розплітали дівочу косу, щоб переплести її на дві скроневі коси, укласти короною навкруги голови. Потім волосся щільно закривало повойником, щоб сторонні чоловіки і навіть члени сім'ї чоловічої статі не могли побачити волосся. В Стародавній Русі

існував вираз «опростоволосити жінку», тобто завдати образи, відкривши її волосся.

Косметика

Зокрема, перші медичні нотатки Київської Русі з’явилися у IX столітті, а у 30-х роках XII століття онука Володимира Мономаха – Зоя написала працю “Мазі”. У ній є відомості про різні хвороби та способи їх лікування, дані по догляду за тілом та шкірою, рецепти від “паршивості голови” та багато іншого.

Властивості рослинних засобів язичники знали досконало, тому в косметичних цілях застосовувалися в основному вони. Також були добре відомі і лікувальні властивості дикорослих трав. Вони збирали квітки, траву, ягоди, плоди, коріння рослин і вміло використовували їх для приготування косметичних засобів.

Наприклад, для рум'ян і помади використовували сік малини, вишні, натирали щоки буряком. На чорніння очей і брів йшла чорна сажа, іноді використовувалася коричнева фарба. Для додання шкірі білизни брали пшеничне борошно або крейду. Для такої процедури також використовували рослини: наприклад, лушпинням цибулі фарбували волосся в коричневий колір, шафраном з ромашкою - в світло-жовтий. Червону фарбу отримували з барбарису, малинову - з молодих листя яблуні, зелену - з пір'я цибулі, листя кропиви, жовту -з листя шафрану, щавлю і кори вільхи і т.д. Язичниці знали «характер» кожного кольору і його вплив на людину, за допомогою якого можна було закохати в себе, або навпаки, відвадити, тощо.

Особливо ретельно жінки дбали про те, як виглядає обличчя. Для додання шкірі обличчя здорового, привабливого вигляду, а також для розгладження зморшок, не шкодували ні молока, ні сметани, ні яєчних жовтків. Матері ділилися зі своїми дочками секретами краси, наприклад про те, що відвар петрушки і огірковий сік відбілюють шкіру, а настій волошки хороший при жирній, пористій шкірі. Кропива і коріння лопуха служили лікувальним засобом для боротьби з лупою і випаданням волосся.

Для освіження тіла робили масажі з мазями, приготованими на травах, застосовували так званий «холодець» - настій з м'яти.

Побутова косметика у жінок грунтувалася на застосуванні продуктів тваринного походження (молока, кислого молока, сметани, меду, яєчного жовтка, тваринних жирів) і різних рослин (огірків, капусти, моркви, буряка і ін.), Для догляду за волоссям використовувалося реп'яхову олію

Одяг доби Київської Русі

Археологічні дослідження і писемні пам’ятки свідчать про багатство і своєрідність одягу доби Київської Русі.. Складовими частинами одягу за княжих часів були сорочка, штани, кожух, плащ (корзно, м‘ятель, луда), шапка (клобук), онучі, панчохи й чоботи.

Із тканин вживалися шерсть, вибілений льон, різновиди шовку (паволоки), аксамит (з грецької «гексамит»- «шестинитковий») червоних і фіолетових тонів.

Ознакою княжого, боярського, дружинного одягу було корзно – широкий плащ, поли якого не сходилися. Корзно застібалося біля правого плеча на фігурну застібку – фібулу. Воно було таким широким, що власник міг накрити ним іншу людину. Під корзно одягався основний одяг, який добре облягав тіло. Круглий або короткий виріз коміра сорочки обшивався золотом і дорогоцінним камінням, що утворювали широку кайму – «опліччя».Такий комір – опліччя – пришивався наглухо або пристібався. Поли одягу також обшивалися каймою, прикрашеною золотом і камінням (припол, приполок). Рукава закінчувалися вишитим широким обшлагом (оп’ястям).

Традиційним елементом одягу був пояс. У князів, бояр він прикрашався золотим шиттям, перехоплював одяг по талії, кінці ж вільно спадали вниз. Селяни-смерди носили вузькі шкіряні пояси із мідною пряжкою і наконечником.

Жіночий одяг не підв’язувався. Він складався із двох суконь: короткої – верхньої і довгої – нижньої. Рукава верхньої – широкі, нижньої – вузькі,

прикрашені вишивкою. Головне покривало – повій – було обов'язковим у одязі заміжньої жінки.

Зимовий одяг робився із хутра. Шуби у простого люду із ведмежого хутра, овчини, у знаті із соболиного та бобрового. Із дубленого хутра робилися кожухи.

Збереглися відомості і про давнє взуття: личениці, личні чоботи (взуття, сплетене із лика), шкіряні черевики, виготовлені із цілого шматка м'якої шкіри, – поршні, плесниці, взуття типу сандалій, високі чоботи із м'якої кольорової шкіри, синього, жовтого, червоного саф'яна, із твердою підошвою і залізними підківками. Перед взуванням на ногу намотували лляні онучі (онущі) або одягали шерстяну панчоху «копитце».

Широко використовувалися різноманітні прикраси. Вони повинні були гармоніювати із тканиною і вишивкою на одязі. Характерною жіночою прикрасою були наскронні кільця. Срібні або мідні наскронні кільця вплітались жінками у волосся і прикріплювалися при цьому до головного убору. Поряд із наскронними кільцями широкого поширення набули серги (особливо трьохнамистинні), різнокольорові склянні намиста, браслети зі скла і міді, металеві ланцюги з підвісками різних форм: круглих бляшок, дзвоників, звіриних фігурок. Суттєвим доповненням до пишного одягу як чоловічого, так і жіночого була гривна – шийний обруч із дорогоцінного металу. У жінок це була лише прикраса, а у чоловіків – атрибут знатного воїна або князя. Заможні жінки носили колти – великі порожні всередині золоті або срібні підвіски, які носилися у волоссі, як і наскронні кільця. У жіночих прикрасах із золота і срібла представлені всі види тогочасної ювелірної техніки: емаль, скань, зернь, чернь.

Західноєвропейська мода у середньовічний період

РОМАНСЬКИЙ ПЕРІОД (IX-XII ст.)

У V ст. після падіння Римської імперії розпочалася нова епоха в історії Європи. Протягом багатьох століть велися безперервні війни, виникали та

зникали нові держави. Першою щодо стійкою державою до кінця IX ст. стала держава франків.

Рабовласницький лад змінився феодальним, суспільство розділилося на феодалів та кріпаків. Міська культура занепала, основною цінністю стала земля, і права на землю визначали станову ієрархію.

На вершині ієрархічних сходів стояв король, потім герцоги, графи, лицарі. Кожен із них був васалом (підлеглим) свого сюзерена (безпосереднього пана).

У XI ст., з початком хрестових походів, виникли нові торгові шляхи, розвивалися ремесла, з'явилися нові міста та почала формуватися міська культура.

Народи, що заселили Європу, були різними, але їхній одяг мав спільні риси. У період середньовіччя європейська культура розвивалася в одному напрямі, який визначався християнською церквою. В основі європейського середньовічного костюма лежав крій; драпірування античних одягів були забуті, костюм описував фігуру.

Феодалізм ділився на два основні періоди: раннє середньовіччя (IX-XII ст.) і Пізнє середньовіччя (XIII-XV ст.).

У період раннього середньовіччя в результаті злиття двох культур — античної та варварської — в архітектурі, образотворчому та прикладному мистецтві склався романський стиль, характерною особливістю якого є монументальність форм, масивність, чіткість конструкції. Цей стиль відбився також у костюмі того часу.

У цей період складається і лицарське стан з його поняттями обов'язку і честі, виникає етикет.

У романський період тканини та одяг виготовлялися у маєтку феодала. Одяг шили із лляних, вовняних та напіввовняних тканин на прядив'яній основі. Костюми багатих феодалів виготовлялися з шовку яскравих кольорів, які купували візантійські купці. Простий народ носив одяг переважно сірих і коричневих забарвлень.

Для середньовічного одягу характерна символіка кольору. Так, одяг жовтого кольору намагалися не носити, оскільки цей колір вважався кольором зради та ненависті. Білий колір символізував чистоту, невинність, чесноту; чорний - скорбота та вірність; блакитний – ніжність. Одяг червоного кольору («колір крові») носили кати.

Одяг прикрашався вишитими орнаментами, хутряною галявиною.

Костюми простолюдинів і вищого стану відрізнялися не кроєм, а якістю тканини та багатством оздоблення. Костюм романського періоду був переважно накладним, крім плащів, і майже повністю закривавшим тіло (вплив християнства). Жінки носили довгі закриті сукні, чоловіки — як довгий, так і коротший одяг.

У XII ст., після хрестових походів, костюм представників вищого стану став більш пишним і багатим на обробку. Зросла роль жінки у придворному суспільстві. Виник культ «прекрасної пані». Змінився і силует одягу, вона стала вужчою, описуючи верхню частину фігури. Зачіски та головні убори

Чоловічі зачіски романського періоду були примітивними. Волосся підстригалося навколо голови до мочок вух, а спереду була чубчик. У XI ст. чоловіки стали носити довге, до плечей, волосся.

На голову одягали конусоподібні шапки та каптури. Найпоширенішим був капюшон «куаф» із подовженим мисом ззаду. У холодну пору року зігрівав каптур з пелериною з вовняної тканини — «кугель».

Середньовічні дівчата носили довгі коси, які могли перевивати парчовими стрічками, або розпущене волосся. На голову одягали обручі, стрічки, вінки із квітів. Заміжні жінки волосся приховували — частіше під круглою білою хусткою з отвором для обличчя. Кінці хустки падали на плечі, приховуючи їх. Іноді ці кінці заправлялися у виріз сукні. Поверх хустки одягали різні пов'язки, обручі. Почесні дами носили також парчові тюрбани, прикрашені дорогоцінним камінням.

Прикраси

Костюм раннього середньовіччя прикрашався різними стрічками, що переплітаються, золотими або бронзовими візерунками геометричної форми із зображеннями тварин («звірячий стиль»). Золоті та срібні застібки з підвісками часто були оздоблені великими яскравими гранатами.

Жіночий костюм раннього середньовіччя прикрашався коштовним камінням, хутряним оздобленням, нашитим зверху бордюром.

Жіночими прикрасами були головні обручі, вінці, обручки, пояси з карбованих платівок, фібули.

КОСТЮМ ГОТИЧНОГО ПЕРІОДУ (XIII-XV ст.)

У XIII-XV ст. Феодалізм у Європі вступив у наступну стадію розвитку. Після хрестових походів європейці познайомилися зі Сходом; з'явилися нові торгові шляхи; пожвавилося життя міст і почали бурхливо розвиватися ремесла. У цей період не лише відбувся прогрес у ткацькому виробництві та покращилася якість тканин — європейці опанували вміння робити креслення, що зародило основу крою одягу. Одяг розділився на частини, і з'явилася можливість створювати будь-які форми.

Ремісники об'єдналися за професіями і виникли ремісничі цехи. У професійні цехи поєднуються і кравці, одяг тепер виготовляється за індивідуальними замовленнями знатних людей.

В архітектурі та прикладному мистецтві склався новий художній стиль – готичний. Він сильно відрізняється від романського, хоч і виник на його основі. Архітектурним спорудам та меблям характерні легкі, спрямовані вгору, витончені форми. Готичні споруди - це конструкції зі стрілчастих арок, і опор - стовпів та вітражів.

Витягнуті пропорції, спрямованість нагору, складність та витонченість форми набував і силует костюма цього періоду. Особливістю середньовічного костюма стало наслідування лицарських лат.

У XIII ст. було закладено основи крою, що вплинуло зміну форм жіночого костюма. Тепер фасон не залежав від ширини полотнища, яке, своєю чергою, залежало від ширини ткацького верстата.

У костюмі вперше з'явилися вшивні рукави. Спочатку вони пришивались тимчасово, тільки на день, а ввечері відпарювалися (інакше зняти вузький одяг, у якого не було застібки, було неможливо). Рукави також могли прив'язувати шнурками. Тільки коли у сукні з'явилася застібка, рукави пришили назовсім.

До XIV ст. європейський костюм придбав стільки видів крою, що, по суті, досі не з'явилося нічого нового.

У XIV ст. з'явилися розстібний одяг. Костюми стали різноманітнішими за формою та кольором. Наймоднішою та найдорожчою тканиною був оксамит, а улюбленим орнаментом – рослинний. На європейський костюм пізнього середньовіччя вплинув також культ Прекрасної Пані та виникнення такого соціального явища, як «мода».

У цей час дедалі більше помітно різницю між костюмами феодалів, городян і селян. Крім того, з'явилася диференціація у костюмі самих феодалів. У XIII ст. були видані перші закони про ранги одягу. Тканина та форма костюма тепер суворо залежить від станової приналежності. Васали не мали права одягатися так само пишно і багато, як їхні сюзерени.

Найкращі тканини виготовлялися у Венеції, Мілані, Флоренції, Генуї — парча, муар, газ, атлас, візерунчасті шовки (особливо був популярний шовк із квітковим орнаментом у турецькому стилі), оксамит, у тому числі тканий золотом та сріблом.

Зачіски та головні убори

У чоловіків, особливо молодих, стали модними пишні кучері. Така зачіска надавала костюму ще більшої жіночності. Довгу бороду носили лише люди похилого віку і селяни. Простолюдини носили чубчики та коротко острижене волосся.

Чоловічі головні убори дуже різноманітні: кольорові берети з хутряною облямівкою, гострі або з широким тулею капелюхи з плоскими полями, високі шапки без полів. Популярним стає капюшон, пришитий до куртки або плаща.

У XIII ст. у чоловіків входить у моду головний убір, що нагадує жіночий чепець, - «Бегуїн». Його шили з білої тканини та одягали під верхній головний убір. Люди переможніше носили цей чепець як самостійний головний убір.

Не цуралися чоловіки і головних пов'язок із парчі («тресуар»), металевих обручів із квітами.

Але найчастіше чоловіки носили "шаперон". Цей складний драпірований убір виник з каптуру раннього середньовіччя, поступово збільшуючись у розмірах. У XIII ст. до нього приробили "хвіст" ("ке"), в якому зберігали дрібні цінні предмети. Кінці шаперона — консти, прикрашені зубцями, спускалися на плечі. У наступному столітті у шаперона з'явився жорсткий борт, а хвіст почали драпірувати, як тюрбан, і прикрашати пір'ям, укладаючи на голові на кшталт півнячого гребеня.

Жіноча зачіска в пізнє середньовіччя дещо змінилася. Дівчата стали вкладати коси над вухами у так званий «баранячий ріг». Вуха при цьому були закриті, а шия відкрита. Іноді дівчата носили і розпущене волосся.

Заміжні жінки покривали голову хусткою «барбетт» із білого полотна, що закривало підборіддя, шию, частину грудей, а його кінці зав'язувалися на голові. Виходячи надвір, поверх барбетта жінки накидали покривало. Пізніше барбет став частиною костюма черниці.

У XIII-XIV ст. у моду у городянок увійшов жіночий головний убір із полотна — «омюсс». Це своєрідний капюшон із розрізом попереду, кінці якого зав'язувалися навколо шиї. Пізніше омюсс перетворився на чепець.

Жінки всіх станів носили "горж" - головний убір у вигляді труби, розширеної донизу, з розрізом ззаду. Модниці хизувалися у високому капелюсі «турі», який виготовляли з фетру.

Прикраси

У середні віки були популярні кільця з великим дорогоцінним камінням, кольє з підвісками, намисто, браслети, брошки, дорогі застібки, пряжки для поясів, сітки для волосся, прикрашені дорогоцінним камінням, головні обручі. Намиста могли бути сплетеними з круглого золотого прута, із золотими розетками та дорогоцінними підвісками.

Модними прикрасами, які жінки носили поверх хусток, стали обручі з круглими щитками над вухами – «темплетами». Жінки прикрашали свої головні убори вишивкою золотом та перлинними нитками, що оточували скроні.

Косметика

У середньовічній Європі використання косметики було привілеєм феодалів, тобто вищим класам. Для селян це була неприпустима розкіш. Вже у XII столітті у країнах Європи косметика стала використовуватися повсюдно.

Так як за середньовічним каноном краси цінувалася бліда шкіра, в побуті з'явилося безліч рецептів, що дозволяють висвітлити шкіру обличчя. Ось один із них, датований XIII століттям: «Очищені зерна пшениці замочіть на 15 днів. Потім подрібніть і змішайте із водою, процідіть через тканину. Дайте отриманій масі висохнути та кристалізуватися. Після цього ви отримаєте білий порошок як сніг. Перед нанесенням змішайте його з рожевою водою і нанесіть на обличчя, попередньо вмившись теплою водою і добре витріть». Щоб досягти аристократичної блідості була потрібна спеціальна основа. Нерідко її готували на основі свинцевих білил або борошна. У деяких випадках до такого засобу потрапляв миш'як, що призводило до неодноразових смертей прекрасних дам.

Косметика для повік практично не використовувалася. Жіночі очі та брови мали залишатися блідими та невиразними. Проте середньовічні дами використовували смертельно небезпечну настоянку пасльону, щоб розширювати зіниці, візуально збільшуючи цим очі. Можливо, цій традиції й завдячує своєю назвою отруйна рослина беладонна, яка в перекладі з італійської звучить як «красива жінка».

Завдяки баладам середньовічного трубадура монаха Монтаудонського відомо, що у XII столітті жінки користувалися рум'янами. При цьому так

активно, що їх не вистачало для оздоблення церковних статуй. Отримували ці барвники з рослин - дудника або сафлора (дикого шафрану). Разом з тим у XIII столітті відзначали і ефективність тирси деревини цезальпінії, замочених у рожевій воді.

Ну і, звичайно ж, у побуті забезпечених осіб була губна помада, яку робили із подрібнених ягід. А щоб колір виходив глибшим і насиченим, в губи попередньо втирали сік лимона. Щоб вони не тріскалися, були вологими, м'якими і при цьому пахли, існує чудовий середньовічний рецепт – суміш ниркового сала, майорану та вина.

Говорячи про косметику в Середні віки, не можна не згадати Тротулу Салернську - італійську жінку-лікаря (XI-XII століття, точні роки життя невідомі), яка написала безліч трактатів про медицину, здоров'я та лікарські препарати.

Тема 4: Історія зачіски, костюму та матеріальної культури епохи Відродження.

Костюм Франції епохи Відродження (16 століття)

У XVI ст. Франція стає однією з найсильніших європейських держав. Її культура формувалася під впливом світогляду та художніх ідеалів італійського Відродження. При дворі короля Франциска I творили запрошені з Італії Леонардо да Вінчі, Бенвенуто Челліні та інші знамениті художники. Дається взнаки італійський вплив і на одязі. Хоча в ньому і простежувалося наслідування іспанської, французький костюм епохи Відродження був яскравішим, легшим і світлішим.

Зачіски та головні убори

У XVI ст. чоловіки носили короткі стрижки, що доповнювалися бородою та вусами. Головним убором знатних французів був «барет» — велике коло тканини, яке нашивалося на жорсткий борт і з'єднувалося з невеликими полями. По полях барет прикрашали перлами, пряжками з дорогоцінним камінням, білим страусовим пір'ям. Модними також були іспанські капелюхи з високою тулією та неширокими полями.

До третьої чверті століття борідка та вусики зменшилися, чоловіки фарбували і завивали волосся, рум'янилися, користувалися різними ароматичними засобами і, за прикладом короля Генріха III, носили сережки у вусі. Чоловічим головним убором стає жіночий струм.

Але наприкінці XVI — на початку XVII ст., за Генріха IV, чоловіча зачіска сильно змінилася. Довге волосся гладко зачісується назад, вуса закручуються вгору, а борідці «a la Henri IV» надається гострий вигляд. Наслідуючи сивіючого короля французи пудрили віскі. Модним головним убором був капелюх з полями, прикрашений білим страусовим пір'ям.

Француженки до кінця XVI в. укладали волосся над чолом у вигляді валиків, прикрашали намистами або вигнутим у формі зачіски чепчиком з вуаллю. Модним головним убором був барет.

Наприкінці XVI в. виникло два типи жіночих зачісок. Волосся завивали хвилями і зачісували назад. Або їх піднімали вгору і закріплювали на дротяному каркасі. Іноді жінки носили перуки.

Заміжні городянки та селянки покривали голову чепцями з полотна. Прикраси та косметика

Французькі жінки користувалися білилами, рум'янами, парфумами.

Модними прикрасами були перлинні намисто та довгі декоративні пояси, віяла, прикрашені вишивкою, та рукавички з дорогоцінним камінням. На поясі носили гаманці, дзеркальця в оправі, годинник у вигляді цибулини та «блохолівки» — витончені дорогоцінні коробочки з невеликим отвором. Жіночий костюм

На початку XVI ст. на французький костюм знатних дам впливала італійська мода, і він став пишнішим і об'ємнішим. На рукавах верхньої сукні з'явилося оздоблення із вертикальної смуги хутра.

Вже у 20-х роках XVI ст. став модним конусоподібний силует іспанського жіночого костюма. Придворні французькі дами почали використовувати «вертюгад» — нижню лійкоподібну спідницю із щільної твердої тканини, в яку вшивалися металеві обручі. Зверху вона вкривалася тафтою. З вертюгадою носили тугий ліф на каркасі — «баскін», що стягував груди та талію. Під ліф одягалася сорочка з довгими рукавами, а зверху вертюгада і ліфа - сукня (котт), частіше з візерунчастої тканини, з рукавами і ще одна верхня сукня (роб) - з гладкої тканини, з спідницею. Вузькі у плеча рукави сильно розширювалися вниз і могли мати хутряні манжети. З-під рукавів верхньої сукні було видно вузькі рукави котів. Такий костюм проіснував як парадний одяг майже півстоліття.

Сукням до середини XVI ст. було характерно декольте. Потім у верхньої сукні з'явився виріз каре, що прикривався вставкою. Рукави верхньої сукні набували форми буфа, з-під яких виднілися вкриті розрізами рукави нижньої сукні. Увійшов у моду привезений Катериною Медічі з Італії комір «фреза». Вона ж узвичаїла жіночі панталони, які шили з дорогої тканини і покривали вишивкою шовком, золотом або сріблом, смужками парчі.

У 80-ті роки XVI ст. жіночий костюм зазнав істотних змін. Насамперед це стосується форми спідниці: вона набула круглої форми, що нагадує абажур, завдяки жорсткому каркасу. Зверху спідниці, на талію надягали плоску плоєну оборку, що має форму колеса. Ліф сукні став ще вже, а його мис сильно заходив на спідницю, що зорово вкорочувало ноги. З'явилося дуже глибоке округле декольте, і фрезу змінив стоячий комір на каркасі, що іноді піднімався вище голови. У жіночому костюмі цього періоду далася взнаки перекрученість моди двору Генріха III: нагромадження великих деталей і великих обсягів спотворювало жіночу фігуру.

У моді були маски, які вважалися умовою пристойності. Чоловічий костюм

У Франції XVI ст. кожна поважний чоловік повинен був мати щонайменше тридцять костюмів (щодня місяця) і щодня міняти їх. Недарма виникло прислів'я: «Дворянство носить свої прибутки на плечах».

Костюми багатих французів шилися з дорогих тканин — оксамиту, парчі, шовку, сукна — і прикрашалися перлами, золотими та срібними вишивками. Багато назв одягу XV ст. збереглися, але змінилося їхнє призначення.

Модними стають вишиті білі чоловічі сорочки; довгі шоси (штани-панчохи) змінюються верхніми короткими широкими штанами («о-де-шос»), що збираються внизу на шнурі, і довгими панчохами («ба-де-шос»). У другій половині XVI ст. з'явилися трикотажні панчохи.

Із середини цього століття у французькому костюмі стають помітними іспанські мотиви. У моду увійшли короткі плащі, часто з відкладним коміром, а також короткі, підбиті хутром плащі зі коміром. Довгий одяг, як і раніше, носять лише літні городяни та посадові особи. Французький король Генріх II носив чорні іспанські костюми, чим подавав приклад для наслідування. Зникає декольте і з'являється високий стоячий комір, розширюються манжети і фреза - круглий білий крохмальний комір, запозичений у іспанців. Пурпуен починають робити на каркасі, і він до кінця століття набув такої химерної форми, якої не було навіть в Іспанії.

Кольори французьких одягів поступово стають темнішими.

Але вже з третьої чверті XVI ст. вплив іспанської моди слабшає, і, хоча каркасна форма костюма зберігається, французи створюють свої власні, часто екстравагантні фасони.

У період царювання Генріха III чоловіки починають носити одяг світлих тонів: рожевого, блакитного. Костюм стає жіночнішим. «Колет» — вузька чоловіча куртка — майже втрачає підлогу і набуває попереду мису, що робить його схожим на ліф жіночої сукні. Верхні короткі штани пишно підбиваються ватою або кінським волоссям і набувають широкої роздутої форми, що імітує

жіночі стегна. Стегнані на ваті панчохи також надають чоловічим ногам форму жіночих. Гофровані коміри стають величезними, як млинове жорно, їх так і називають. У той же час у Франції стають популярними напівмаски, які одягають при виході на вулицю.

Релігійні війни, злидні і руйнування всієї країни під час правління Генріха III не торкнулися королівського двору, і придворні хизувалися друг перед одним розкішними костюмами.

Поділ французів на два ворогуючі табори — католиків і гугенотів — відбився і на одязі. У той час як католики прагнули наслідувати придворних у розкоші, гугеноти одягалися просто і скромно. Одяг їх був неяскравих квітів, а іспанський племінний комір вони вважали «диявольським» винаходом.

З приходом до влади Генріха IV чоловічий костюм став суворішим. Королем видається указ про обмеження розкоші та строкатості костюмів. Дворяни мали носити дорогі одягу, але чорних квітів. Плащі стають довгими і накидаються лише одне плече. На штанах більше немає валиків, вони подовжуються до колін, набуваючи м'якої збірної форми.

Селянський костюм кінця XVI ст. складався з короткої куртки, шосів з відкидним передом, накидки та повстяного капелюха.

Тема 5: Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи Бароко

«Золоте століття». Стильові напрямки у мистецтві XVII ст. Бароко і класицизм. Століття бароко. Основні риси стилю бароко. Французький класицизм. Французький костюм першої половини XVII ст. Естетичний ідеал. Чоловік-лицар. Відсутність єдиного ідеалу жіночої краси. Види і форми одягу. Тканини. Мереживо і гіпюр. Кольори тканин. Оздоблення одягових тканин. Чоловічий костюм. Білизна. В’язані панчохи. Нижні штани. Нижній одяг.

Сорочка. Штани. Верхній одяг. Колет. Види плащів. Чоловічі зачіски. Волосся. Борода. Вуса. «А-ляроярь» у зовнішності француза XVII ст. Головні убори чоловіків. Прикраси. Укази про обмеження в одязі. Доповнення до чоловічого костюму. Взуття. Жіночий костюм. Об'єми жіночого одягу. Каркас. Білизна. Нижній одяг. Нижнє і верхнє плаття. Форми рукавів. Основні типи зачісок. Головні убори. Косметика. Прикраси. «Модний» камінь. Доповнення до вбрання. Взуття. Пряжки. Стильові особливості французького одягу стилю бароко (друга половина XVII ст.). Франція – законодавець моди. «Версальські моди». Палацовий етикет і костюм. Характерні риси костюму епохи бароко. Ідеал чоловічої краси другої половини XVII ст. «Король-Сонце». Ідеал жіночої краси. Тканини. Кольорова гама вбрання. Контрастне поєднання кольорів верхніх і нижніх елементів одягу. Смугасті і картаті тканини. Чоловічий костюм. Чоловіча білизна. Панталони. Нижній одяг. Сорочка. Декорування рукавів сорочки. Ренграви. Веста. Жюстокор. Жабо. Краватка. Шийна хустка. Штаникюлоти. Панчохи. Верхній одяг. Плащі. Домашній одяг. Флашток. Ковпак. Пантофлі. Чоловічі зачіски. Перуки. Головні убори. Трикутний капелюх. Етикет, пов'язаний з ношенням капелюхів. Косметика і гігієна. Ставлення до води. Косметичні засоби. Прикраси. Доповнення до одягу. Види чоловічого взуття. Жіночий костюм. Об'єми жіночого вбрання. Білизна. Зміни в нижньому одязі. Плаття котт. Корсет. Верхнє плаття. Комір. Обробка ліфу. Рукави. Спідниця верхнього плаття. Фрипон. Модест. Шлейф. Мережива. «Модний колір» мережив. Відсутність Верхнього одягу. Зимове плаття. Домашній одяг. Зачіски. Перукарське мистецтво. Куафери. Куафюра. Зміна зачісок при дворі. «Фонтанж». «Палісадник». Косметичні засоби та їх застосування. Прикраси. Мушки та їх символічне значення. Алмази. Доповнення до одягу. Жіноче взуття. «Французький каблук». Банти. Вплив французької моди на формування одягу інших країн Європи. Франція – законодавець моди. Поширення моди. Ляльки пандори. Перший модний журнал.

Тема 6: Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн епохи Рококо

У першій половині 18 столітті стиль бароко змінився стилем рококо. Назва ця походить від французького слова, що означає «прикраса у формі раковини».

Стиль рококо вирізнявся витонченою декоративністю, крихкістю, витонченістю, чуттєвістю та деякою манерністю. Він не терпів прямих ліній, і

вони набули вигнутості та плавності. Це був останній період панування аристократичної моди, який закінчився з початком французької революції та падінням абсолютизму.

Ідеалом рококо вважався витончений силует та витончені манери. Рух, хода вироблялися під керівництвом вчителів «добрих манер». "Гарний тон" став тією перешкодою, яка розділяла аристократію та буржуазію.

18 століття називали «галантним століттям», століттям менуету, мережив та пудри.

Модним силуетом були вузькі плечі, тонка талія, округла лінія стегон, маленька зачіска. Навіть чоловічий костюм виглядав жіночним.

Костюми аристократії шилися з оксамиту, дорогого важкого шовку і парчі, найтоншого полотна і мережив, блищали золотом і коштовностями (навіть замість ґудзиків на них було дорогоцінне каміння). Парадні сукні, хоч би й найдорожчі, одягалися лише один раз.

Зачіски та головні убори

Чоловічі зачіски в стилі «рококо» являли собою завите в локони або гладко зачесане назад волосся. Ззаду їх пов'язували чорною стрічкою або ховали в чорний мішечок-«гаманець». Аристократи пудрили волосся, а також носили білі пудрені перуки. Обличчя гладко голили.

Модним головним убором у 18 столітті стала «трикутка», яку носили навіть жінки. Чоловіки часто тримали її на згині лівої руки, а чи не на голові.

Жіноча зачіска була невеликою. Волосся завивало в локони, піднімало вгору і сколювало на потилиці. Зачіску пудрили та прикрашали стрічками, пір'ям, квітами, нитками перлів.

Головні убори жінки одягали рідко. Голову покривали накидкою, під час подорожей одягали чоловічу трикутку, а вдома носили невеликий чепчик, прикрашений стрічками, квітами, мереживом.

Прикраси та косметика

У 18 столітті у моді були рум'яна, пудра, парфуми, мушки. Пудрили волосся і перуки.

І чоловічий, і жіночий костюм доби рококо доповнювався великою кількістю прикрас, у тому числі ювелірних. В одязі були мережива, банти, рюші, найбагатші вишивки.

Модними були каблучки, браслети, намисто, кольє, золотий годинник на ланцюжках. Сподобалися маленькі букети штучних квітів (часто порцелянові), які приколювали на грудях. Білизну шкіри жінки відтіняли бархоткою або рюшами з мережив на шиї. Не втратили популярності віяла, котрі іноді розписували такі знамениті художники, як Ватто та Буше.

2-я половина 18 століття період класицизму в мистецтві. Стиль рококо, що визначив тенденцію у моді середини 18 століття, отримав назву «пізнього рококо».

У 70-ті роки 18 століття значну роль починає грати англійська мода, що з культом почуттів, простоти, прагненням зблизитися з природою. Відрізняючись більшою строгістю форми та кольору, вона перш за все вплинула на чоловічий костюм.

Проникнувши на континент, англійська мода спочатку поширилася серед великої буржуазії і дворянської молоді. Потім вона проникла і до вищого суспільства і помітно вплинула на придворний костюм.

Англійське дворянство створило зручний по крою, простий костюм. Складався він із синього суконного фраку, короткого жовтого жилету, шкіряних штанів, чобіт з виворотами та круглого капелюха.

Зачіски та головні убори

Чоловічі зачіски майже не змінилися. Найчастіше волосся зачісували назад і стягували на потилиці в пучок, перев'язуючи чорною стрічкою. Пасма над скронями завивали, укладаючи в паралельні валики. Зачіски, як і раніше, пудрили. Перуки ще носили, але вони вже виходили із моди. Капелюх стали частіше одягати на голову, а не тримати в руках, як раніше. Замість колишньої трикутки в моду входить зручніша «двокутка». З'явилися «англійські»

капелюхи конічної форми з невисокою тулією та вузькими полями та циліндр, який одягали до рединготу.

Між 70-80-ми рр. 18 століття з'явилася складна парадна жіноча зачіска — «куафюра», що становила одне з головним убором. Декілька її видів були створені перукарем французької королеви Марії Антуанетти - Леонаром. Волосся піднімалося над лобом на висоту іноді до 60 см і закріплювалося на легкому каркасі, який встановлювався на маківці голови. Потім їх завивали, зміцнювали шпильками, помадили, пудрили та прикрашали стрічками, пір'ям, мереживом, квітами, масою коштовностей. Поверх зачіски на голову ставили цілі кошики з квітами, фруктами або навіть макети вітрильних кораблів.

Під впливом англійської моди зачіска поступово стала нижчою, спростилася, волосся перестало пудрити. Капелюхи – величезні з шовку чи оксамиту чи «англійські» з широкими полями.

Тема 7: Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн 19 ст.

У 1804 Наполеон оголосив себе імператором. Період із 1804 по 1815 рр. у мистецтві та історії костюма зветься «ампір» (від французького «empire» - «імперія»).

Цей стиль нагадує класицизм попередніх років, оскільки зовнішні форми він запозичив із античності. Але тепер уже ідеалом є не суворе і витончене грецьке мистецтво, а великовагове та пишне римське. Ідея світового панування римлян була близька до наполеонівської загарбницької політики.

Основні види і форми зачісок.

Чоловічі зачіски з часів Директорії змінилися мало, то було все те ж коротко обстрижене скручене волосся, красиво укладене. Найпопулярнішими були зачіски типу «тітус» і «каракалла». Перуки із зачісками типу «гаманець», «вузол», «щурячий хвіст» більше не з'являлися. Волосся знов знайшло природний колір, оскільки пудра вийшла з моди. Урізноманітнювали зачіски проділами — прямим, бічним, крізним. Доповненням зачісок сталі невеликі бакенбарди — «фаворити», «акулячі плавники». При них іноді носили невеликі вуса. Бороди носили украй рідко, і те типу «еспаньйолки», «жабо».

Жіночі зачіски стилю ампір в корінні відрізнялися від зачісок XVIII століття. Античні зачіски, які з'явилися за часів Великої французької революції 1789 року і Директорії, продовжували користуватися популярністю. Їх доповнювали «єгипетські» зачіски, що розповсюдилися серед пані вищого суспільства після єгипетського походу Наполеона. Вони були значно усучаснені. Перукарі дотримували загальний силует, а в іншому жінки покладалися на власну фантазію. Прославлені красуні, світські «леви» цього часу мадам Тальєн і мадам Рекамье вводили в моду всі нові придумані ними зачіски. З 1801 року серед жінок розповсюджуються зачіски з коротких, скручених в локони волосся, яке було схоже на чоловічі зачіски «тітус» і «каракалла».

Після єгипетського походу Наполеона серед пані вищого суспільства розповсюдилися «єгипетські» зачіски «а-ля Клеопатра». З виникненням інтересу до античності починають носити «грецькі», «римські» зачіски. Особливою популярністю користуються жіночні, витончені зачіски з скрученого волосся «а-ля грек», «а-ля Корінна», «а-ля Фріна», «а-ля Аспазія», а також складні, химерні зачіски римських імператорів: «а-ля Дамба», «а-ля

Сабіна», «а-ля Лівія». Особливістю цих зачісок була віртуозна техніка виконання завивки. Поєднання різних видів локонів — плоских, круглих, спіральних, трубчастих — дозволяло створити на голові справжній витвір мистецтва.

Пізніше волосся в зачісках подовжилося. З'явилася зачіска «а-ля Нінон», скопійована з портрета куртизанки XVII століття Нінон де Ланкло: волосся на лобі скручено в легкий чубок, треба лобом чіткий горизонтальний проділ. На скронях більш крупні локони до плечей, на потилиці тугий, плоский шиньйон, прикрашений страусиним пером.

Зачіски стилю ампір сприяли розвитку перукарського мистецтва, оскільки створювалися з безлічі різноманітних видів локонів, які отримали назви від своєї форми: трубчасті, стрічкові, спіралеобразні, типу стружки, плоскі, круглі, тирбумени, тирбушони.

Обов'язковим елементом «античних» зачісок XIX століття став пучок або майстерно зроблений шиньйон, який прикріплявся за допомогою шпильок, гребенів або сіток. Іноді підколювали каркас конусоподібної форми. В 1810 року перукар Палат вводить в моду жіночу зачіску пірамідальної форми. З 1811 року в моду входять буклі, які розташовувалися треба лобом, концентруючись в невеликі півкулі. З 1813 року починають з'являтися високі зачіски — серед них виділяли «китайську», по назві модної опери «Китайський землероб». Волосся гладко зачісувалося вгору і сколювалося в довгастий пучок, на зразок півнячого гребеня, в підстави пучок перевивався стрічкою, тонкі, невеликі локони доповнювали зачіску.

Всі зачіски початку XIX століття наочно демонструють майстерність перукарів, їх високий смак, фантазію. Це час в історії зачісок вважається періодом блискучого показу високих професійних навиків, техніки в області стрижок, завивки і укладань.

Косметику застосовували помірно: насамперед помаду, парфуми, рум'яна, білила, олівець для губ та ароматичні есенції.

Чоловічий костюм

Чоловіки в період Імперії носили білі сорочки з високим стоячим крохмальним коміром, короткі строкаті жилети та фрак. Фрак став найулюбленішим чоловічим одягом. Їх шили чаші з однотонної тканини різних кольорів, але вони могли бути смугастими, і з іншої візерункової тканини. Талія фрака була трохи завищена, розширений у плеча рукав мав лійкоподібний манжет, оксамитовий комір іншого кольору, ніж основна тканина. Ґудзики порцелянові, срібні або з дорогоцінного каміння.

Чоловіки носили шийні хустки, які зав'язували бантом чи вузлом, а кінці ховали під жилет.

Панталони завжди були світлішими за фрак. Вони подовжилися до щиколотки, трималися на підтяжках, а внизу на штрипках.

Верхом, як і раніше, їздили у рединготі, який трохи пізніше перетворився на повсякденний одяг — «сюртук». Спочатку сюртук служив чимось на зразок сучасного пальта: його одягали поверх мундира чи фрака. Але потім сурдут починають носити замість фраку. Шили його в талію, підлога доходила до колін, а рукави були такі ж, як у фрака.

Жіночий костюм

Жіночий костюм в епоху ампір став суворішим. Талія, як і раніше, залишалася високою. Силует спідниці був м'яким, до 1810 р. у неї зазвичай був шлейф, а після вона стала не дуже широкою, дзвоноподібною форми. У бальних суконь було глибоке декольте та знімний шлейф.

Сукні шили з різних тканин: шовку, батисту, кисеї, льону, мусліну, шерсті, оксамиту, атласу. На самому початку 19 століття модним кольором був білий, потім різні кольори, але в будь-якому випадку однотонні. Розшивались ошатні сукні античними орнаментами.

Верхнім жіночим одягом цього періоду були спенсер та редінгот. Жінки також користувалися різними накидками; найпопулярнішою була «канза» — легка накидка з довгими кінцями, які зав'язували навхрест на талії. Особливо модними були дуже дорогі кашмірські шалі, мистецтво драпірування яких високо цінувалося. Як верхній одяг у цей період носили також російські шубки.

Європейська мода другої половини 19 століття (Друге Рококо)

У другій половині 19 століття моду диктують уподобання багатої буржуазії. На основі стилю середини 18 століття - рококо - складається новий, ще більш пишний та еклектичний стиль - "друге рококо", або "виставковий стиль".

Зачіски та головні убори

У 1850-і роки у чоловіків було в моді досить довге, розчесане на косий проділ і завите в локони волосся. Носили також борідку та вуса. У 60-ті роки. модною стала порівняно коротка стрижка, бакенбарди та вуса.

Найпопулярнішим чоловічим головним убором залишався циліндр, проте після 1850 року. він перестав вважатися обов'язковою приналежністю одягу для виходу. Носили також жорсткі («мелони») і м'які фетрові капелюхи, крислаті панами та «канотьє» — жорсткі круглі плетені капелюхи з плоскою туліею і рівними полями.

У 90-ті роки улюбленим головним убором чоловіків став чорний (зрідка сірий) «котелок» — щось середнє між циліндром і фетровим капелюхом з вузькими рівними полями та жорсткою куполоподібною туліею.

Жінки у 50-ті роки носили пишні шиньйони. Іноді волосся розчісували на прямий проділ і укладали ззаду в сітку. У 60-ті роки увійшла в моду зачіска «а-ля-Стюарт»: частину волосся піднімали над чолом і укладали у вигляді двох валиків, а частину спускали на плечі та спину довгими локонами.

У 70-ті-80-ті роки жінки зачісували волосся над скронями високо вгору, а на спину спускали довгі локони. Іноді волосся укладали в шиньйон. Жіночі головні убори у другій половині 19 століття мали маленькі шовкові або солом'яні капелюшки, часто з вуаллю. Капелюшки прикрашалися квітами та стрічками та зав'язувалися стрічками біля підборіддя. Носили також мереживні чепчики. У 60-ті роки модним жіночим головним убором стає трикутник, прикрашений пір'ям.

Прикраси

У другій половині XIX ст. ювелірні прикраси знову входять у моду. Жінки носять брошки, сережки, кулони.

Щоб зупинити старіння, вони приймали молочні ванни, дуже рясно користувалися косметикою.

Чоловічий костюм

Основним нововведенням в області чоловічого костюма став суворий поділ одягу за функціональним призначенням. Виділяються візитний, бальний, домашній та повсякденний (робочий) костюми.

Чоловіки носили білі сорочки на ґудзиках, зі стоячими чи відкладними комірцями.

У 50-ті роки. чоловіки носили штани на штрипках, у 60-ті - без штрипок. У 70-80-ті роки. штани придбали лампаси і сильно розширилися вниз. У 90-ті роки у моду увійшли штани «французького» крою — мішкуваті, звужені донизу. В основному їх шили з тканини у смужку чи клітку.

Парадним, бальним одягом став фрак — чорний або кольоровий, який іноді доповнювався фрачним плащем чорного кольору на білій підкладці. До фраку одягали білий жилет.

Сучасним на той час одягом стає новий тип костюма – візитка. На відміну від фраку та сюртука, вона була однобортною, мала відрізну талію та закруглені фалди. До чорної візитки належали чорно-сірі смугасті штани (які називалися «візитовими») та двобортні чи однобортні жилети — чорні, кольорові чи навіть білі. Крохмальні комірці в тон жилета були стоячими чи відкладними. На відміну від фрака, який одягали увечері, візитівка була переважно денним одягом. Наприкінці століття в моду увійшов ще один новий костюм – смокінг (спочатку – «костюм для куріння»). Його носили переважно молоді люди. Зі смокінгом одягали чорні штани з чорними шовковими лампасами.

Щодня чоловіки носили сурдут. Жакети, що поширилися в цей період, також відіграють роль повсякденного одягу.

Вдома одягали різні жакети та оксамитові блузи.

Верхній чоловічий одяг був дуже різноманітний: пальто з пелериною, довга шуба на хутрі, довгий плащ без рукавів з пелериною («гавелок»), пальто мішкоподібне («сак»), коротке пальто в талію, оброблене спереду шнурами («бекеша»).

У 50-ті-60-ті роки. краватка мала вигляд банта, а до 70-х років з'явилася стрічкова краватка. До фраку належала біла краватка, зав'язана бантом.

Жіночий костюм

У другій половині 19 століття Франція, як і раніше, законодавиця жіночих мод.

У 50-ті-60-ті роки. модний жіночий костюм набув химерних форм. Цей період історії моди відомий як «моди Другої імперії».

Сукні тим часом шили з шовкових і вовняних тканин, з атласу, репсу, штофу, оксамиту. У моді найяскравіші кольори — фіолетові, яскраво-рожеві, червоні. Оздобленням служили штучні квіти, бахрома, галуни, вишивки, мережива (особливо модними були мережива золоті). Мереживо та вишивки тепер виготовлялися не вручну, а фабричним способом.

Найхарактернішою рисою жіночого костюма став кринолін (від французького слова crine — «грива, кінське волосся»). Це була конструкція з вербових лозин, китового вуса чи металевих обручів, яку одягали під спідницю. Вона дозволяла надати спідниці особливої пишності. До 1860-го р. круглий каркас криноліну поступився місцем овальному. Для жіночих суконь була характерна природна довжина талії та спущена лінія плечей. Під сукнею обов'язково носили туго зашнурований корсет.

Повсякденні сукні мали глухий ліф та розширені донизу рукави. Бальні сукні глибоко декольтувалися і, зазвичай, були без рукавів.

Як верхній одяг жінки носили шалі, накидки, мантильї, пелерини, жилети. Для візитів та прогулянок одягали також приталений жилет – козакін.

Додатком до туалету служили сумочка, лорнет та парасолька. У зв'язку з модою на подорожі, що охопила вищі верстви суспільства, виникла мода на дорожні та купальні костюми.

У 70-ті-80-ті роки. в історії моди настала епоха "позитивізму". Головною ідеєю цього напряму була демонстрація багатства та благополуччя. Костюм періоду «позитивізму» перевантажений деталями та прикрасами, часто поєднував у собі тканини, різні за фактурою та кольором: шовк, оксамит, шерсть, мережива, газ. Основні тони жіночого вбрання — темні, а в 80-ті роки. з'явилися сукні світлих блакитних, зелених, рожевих відтінків. У моді — високі та стрункі фігури, які підкреслювалися невідрізними по талії сукнями, які щільно охоплюють тіло до середини стегон. Під сукню одягали корсет з дуже тугим шнурівкою, що стягував всю фігуру до середини стегон. Ззаду сукня драпірувалася, прикриваючи турнюр - подушечку або підкладку з туго накрохмаленої тканини, за рахунок якої центр силуету різко зміщувався назад. У 80-ті роки. турнюри стали величезними, майже карикатурними, але в останні десятиліття 19 століття вийшли з моди. Бальні сукні, як і раніше, шили без рукавів, але у них з'являється нова особливість — шлейф або підшита до подолу складчаста оборка. Крім того, до моди увійшли сукні з подвійною спідницею. Верхня спідниця в такому вбранні підбиралася з усіх боків, імітуючи разом із ліфом жакет.

Верхній одяг залишився колишнім: носили і різні жакети, і накидки, особливо модною була мережива бальна накидка «ілюзіон».

Маленька парасолька, рукавички, віяло у вигляді опахала, боа з хутра та пір'я, чорні панчохи доповнювали туалет.

Тема 8: Історія зачісок костюму та матеріальної культури європейських країн 20 ст.

Наприкінці 19 століття у прикладному мистецтві сформувався новий стиль — «модерн», котрій характерні плавні лінії, асиметрія, невловимі

переходи тонів, приглушені зелені і рожеві відтінки. Типовою рисою цього стилю були морські орнаменти: зображення лілій, водоростей, русалок.

Форми одягу в період «модерну» стали менш чіткими, крій — мішкоподібним. В цілому, одяг значно спростився, що пов'язано з модою, що поширилася та на заняття спортом.

Зачіски та капелюхи

У середині десятиліття носили величезні крислаті капелюхи, оброблені безліччю пір'я (найбільше цінувалися пір'я страуса, чаплі та райського птаха) і іноді навіть прикрашені чучелами птахів (наприклад, ті, хто міг собі це дозволити, прикрашалися чучелами самців колібрі) або декоровані стрічками та штучними квіти. У моді були маси кучерявого волосся, закріплені зверху (при необхідності, на подушечках з кінського волосу, які називалися «щурами») і зібрані у вузол. Великі капелюхи одягали до вечірнього одягу. Жінки середнього достатку носили капелюхи скромніші і менші розміром .

До кінця десятиліття капелюхи отримали невеликі поля, що звисали вниз, які затіняли обличчя і низькі тулії. Загальний ефект ваговості залишився.

Головною вимогою до капелюхів цього десятиліття було те, щоб вона ледве трималася на голові і торкалася зачіски, і було зовсім непомітно, як вона прикріплена. А кріпилися вони за допомогою дротяного каркаса капелюха.

У 1908 році французькою модисткою і дизайнером Каролін Ребу був створений капелюшок-клош, що нагадує дзвін. «Зоряний час» цього фасону капелюшків настане в 1920-ті роки.

Жіночі зачіски за доби «модерну» були високими. Частину волосся укладали в шиньйон на тімені, а частина - у валики над чолом. На початку XX століття улюбленим чоловічим головним убором залишався казанок, носили також циліндри. Але в середині 10-х років на зміну циліндрам і казанкам прийшли м'які фетрові капелюхи та канотьє.

Косметика

На початку XX століття косметика стала частиною декору жіночого образу. Макіяж був досить стриманим та акуратним. У 1903 р. було випущено

велику кількість буклетів, що рекламують засоби косметики. У спеціальних книгах та журналах почали друкувати поради, які інструктують жінок, як у домашніх умовах правильно підібрати відтінки засобів декоративної косметики. Жінки прагнули бути схожими на відомих актрис та танцівниць (Єва Лавальєр, Сара Бернар, Клео де Мерод).

Жінки першого десятиліття XX століття повинні були мати білу шкіру, так що використовували рідкі відбілювачі та освітлювальні креми. Цілком неприпустимим було для світських жінок мати засмаглу шкіру або трохи почервонілу, як у людей робітничого стану. Для посилення ефекту блідості жінки додатково підмальовувалися блакитно-фіолетові жилки на скронях, шиї та декольте. На початку XX століття моду увійшов матовий колір обличчя. Великою популярністю користувалася пудра з рисового крохмалю і знежиреного воску. Модним був трохи окреслений погляд, також трохи підведені брови.

Жіночий костюм

На початку 20 століття корсет повністю вийшов із вжитку.

Спідниця набула форми дзвону завдяки покрію кльош. У спідницях бальної сукні зберігся шлейф, який лягав віялом навколо туфель.

Рукавів у бальних сукнях або, як і раніше, не було, або були пишні короткі рукави-"ліхтарики". Парадні сукні глибоко декольтувалися, а в повсякденних сукнях і блузах був закритий ліф, нерідко зі вставкою та коміром.

Жіночий одяг в основному шили з шовкових тканин (крепдешина, шифону, тафти), а також ріпсу та оксамиту. Обробляли сукні багатою вишивкою, мереживом, блискітками.

Модні аксесуари — рукавички, лорнет, боа, віяла з пір'я, маленька сумочка на довгому шнурі, а влітку — мереживна парасолька.

Чоловічий костюм

Чоловічий одяг у період «модерну» остаточно уніфікувався. Крій спростився, кольори костюма стали одноманітнішими.

Чоловіки носили білі сорочки зі стоячим комірцем із відворотами та туго накрохмаленими манжетами.

Найпопулярнішим став сюртучний костюм-трійка: сюртук, жилет та штани. Найчастіше їх шили з темних тканин – чорної, сірої, синьої, рідше коричневої. У ці роки перестають носити кольорові фраки, візитки та смокінги: усі ці вихідні костюми тепер лише чорні. Візитові штани залишаються смугастими, але забарвлення у них неяскраве. Вийшли з моди картаті штани. Поширився піджачний костюм-трійка. Піджаки в цей період подовжені та приталені, а штани носять на підтяжках.

У складі костюма піджака жилет був з тієї ж тканини, що і піджак, а з сюртуками і візитками носили жилети, виготовлені з іншого матеріалу.

Костюм модника доповнювався тростиною, моноклем і хусткою у верхній кишені сюртука.

Перша світова війна внесла у чоловічу моду помітні зміни. З'явилися нові «воєнізовані» елементи цивільного костюма (френч, тужурка) із тканини кольору хакі, різних відтінків сірого та коричневого. З піджаками та фраками стали носити бриджі та галіфе.

1930

Характерні риси

У 1929 році на Америку обрушилася Велика депресія. Закінчилася Перша світова війна. Багаті модні будинки збанкрутували і закрилися, а люди черпали натхнення не в журналах мод з їх часто далекими від реальності моделями, а в голлівудських фільмах, де в ті роки відзначилися Грета Гарбо і Марлен Дітріх в простих і елегантних сукнях і костюмах, пошитих не у відомих модельєрів, а в особистих костюмерів.

Мода стала більш простою і природною, силуети втратили фантазийність і стали підкреслювати фігуру, подаючи її у виграшному світлі. в 30-х навіть дуже емансиповану жінку ніяк не можна було переплутати з чоловіком, настільки став жіночним одяг. Гангстерський стиль – це не що інше, як той же стиль 30-х, але в трохи більше гіпертрофованому, добірному,

«екранному» вигляді. Відмітними властивостями «Чикаго» 30-х років двадцятого століття є тонкі брови дугоподібні, яскраво-червоні губи, довгі шовкові сукні, скроєні по діагоналі і нічого не приховують у вигинах жіночого тіла, довгі мундштуки з тонкими сигаретами, нитки перлів, що звисають нижче пояса, химерно розшиті аксесуари для волосся. Всі зачіски 1930-х – короткі: або це стрижка до підборіддя, або укладання волосся під обруч або стрічку. Шия повинна бути відкритою – це одне з основних умов.

Відтінків волосся допустимо лише три – вугільно-чорний, платиновий блонд або вогненно-рудий,може бути як гладкими, так і хвилястими.

Довжина волосся у «пажа» модифікації 1930-х років сягала лінії підборіддя, хоча існувала і варіація коротше – до середини вуха. Лінія низу стрижці повинна бути ідеально рівною, щоб кожна пасмо мала однакову довжину. Доповнює зачіску часто густий і прямий чубчик.

Що стосується волосся середньої довжини, то найчастіше це був той самий «паж» або «каре» довжиною до плечей. Нижче цього рівня зачіски в 1930-ті роки не носили. Жінки тих років без жалю зрізали волосся, залишаючись не менш жіночними і привабливими.

Чоловіки в той час, бажаючи підкреслити свою елегантність, носили зачіски з боковим проділом і ретельно укладали волосся гелем або помадкою

Косметика

в 1934 році французька фабрика L'Oréal, випустила першу в історії рідкий шампунь Dop .

Молочно-біле обличчя тепер моветон, як і яскраві плями рум'янцю: журнал «Кольєр» написав, що в недавньому минулому жінка з модним макіяжем була схожа на рекламний щит, ніж на твір мистецтва. У тридцятих можна засмагати до кавового кольору, а рум'яна (їх випускають у різних відтінках) повинні виглядати максимально природно, їх наносять під вилицею вузьким трикутником і ретельно розтушовують, роблячи риси обличчя аристократично скульптурними.

Американський Vogue написав, що час однакових ляльок закінчився, головне б'юті-слово тридцятих — витонченість: «Ви повинні використовувати більше косметики, ніж раніше, але виглядати це повинно так, ніби ви нафарбовані менше». Будь-яка надмірність виглядає кричущою, будь-яка універсальність — вульгарною. Макс Фактор придумав робити макіяж з урахуванням кольору очей і волосся і першим став продавати косметику за принципом «колірної гармонії»: кожна покупниця відповідала на запитання продавця і точно дізнавалася, хто вона: блондинка, брюнетка, рудоволоса. . У салоні «Голлівудська студія макіяжу Макса Фактора» було чотири кабінети: блакитний для блондинок, персиковий для шатенок, рожевий для брюнеток і зелений для рудих.

Бренди, які з'явилися в 1930-х:

Vichy — марка засобів для догляду за обличчям і тілом, 1931 рік.

Lancôme — бренд розпочав із виробництва парфумів, через рік уже випускав декоративну косметику та засоби для догляду за шкірою, 1935 рік.

Revlon - першим продуктом американського бренду була емаль для нігтів, до кінця десятиліття компанія запропонувала губну помаду, 1932 рік.

Косметика, випущена у 1930-х:

Maybelline, перший олівець для очей і бровей, 1930 рік.

Nutrix — перший крем, що доглядає від Lancôme, настільки збагачений, що змінював шкіру на очах (це найпопулярніший крем 1930-х), 1936 рік.

Перший блиск для губ від Max Factor (оригінальна формула продавалася до 2003 року), 1932 рік.

Pan-Cake - тональний крем, запечатаний в плоску коробочку (тріумфальний засіб компанії Max Factor), 1936 рік.

Перша в світі водостійка туш від Helena Rubinstein, 1939 рік.

Пудра для обличчя «Сучасний колір» від японської компанії Shiseido De Luxe.

Бальзам для губ Original Lip Balm, Carmex, 1937 рік.

Жіночий одяг

Мода 1930-х років після революційного безумства 1920-х стала більш спокійною і вишуканою. Жінки перестали носити незручні корсети, а фігуру підкреслювали за допомогою правильно підібраних фасонів одягу. Так, у 1930-ті спідниці стали довшими: вдень представниці прекрасної статі носили спідницю нижче коліна, тоді як увечері – до підлоги.

Жінки знали, що зробити силует максимально жіночним і стрункім можна за допомогою крою по косій. Талія при цьому виглядала дуже природно.

Крім того, особлива увага у вбраннях приділялася плечам. У моді були рукави-ліхтарики і крильця.

У 1930-ті почалося масове виробництво одягу, нижньої білизни і панчіх із штучних тканин.

До кінця 1930-х силует став більш геометричним, із чіткими лініями і кутами. Значний вплив на модний світ мала Велика депресія, яка додала в образи трохи строгості.

Чоловічий костюм

- Піджак. У порівнянні з модою 20-х сильно змінилася довжина піджака чоловічого костюма. Він став коротшим, але при цьому талія піднялася вище. Пропорції зберігалися завдяки переміщенню кишень трохи вище. Ширина лацканів доходила до 9 див. Створювати мужній образ можна було, надягаючи піджаки з широкими накладними плечима. Це викликало відчуття, що власник костюма має значний торс. Підлоги зазвичай були закруглені, а сам піджак звужений донизу, застібався на три гудзики.
- Штани класичні, широкі, з високою талією, зі стрілками, обов’язково з вилогами внизу.
- Жилет. На якийсь час ця деталь костюма практично зникла з гардеробів модників. Носили її тільки з нагоди великого офіціозу. Обов’язково потрібно було, щоб жилет прикривав пояс, в даному випадку ремінь недоречний. Тому джентльмени воліли підтяжки.
- Верхній одяг – в моді, безсумнівно, були пальто. Популярні моделі мали накладні кишені, великі закоти на манжетах, закруглені лацкани.

Особливо в ходу були ольстери – двобортні пальто, довгі, об'ємні, виконані з грубої тканини. Таку верхній одяг не прийнято було поєднувати з чорними рукавичками, краще з темно-жовтими, коричневими, сірими. Пальто, як і піджаки, шилися з накладними плечима, створюючи до талії V-подібну форму. Те ж стосувалося і рукави – він був широкий в плечах і поступово звужувався до зап'ястя.

- Сорочка. Саме в той період набирали популярність сорочки-поло, з стояче-відкладним комірцем, коротким рукавом, довгою застібкою. У моді були також bush-сорочки, мають короткий рукав, чотири накладних кишені. Зараз щось подібне популярне в країнах Латинської Америки.
- Светри вважалися тоді прерогативою молоді. Їх не носили у вищому суспільстві. Зазвичай вони були виконані з трикотажу, мали V-подібний комір. Новий светр, пов'язаний власноруч, вважався чудовим різдвяним подарунком.
- Капелюхи заслуговують окремої розмови. Приблизно з тих часів чоловік без капелюха, вийшов на вулицю, виглядав дивно і безглуздо. Головний убір у 30-ті роки був обов'язковим атрибутом образу справжнього джентльмена. Компанія Stetson, заснована ще в 19 столітті, виробляє ковбойські капелюхи, в 30-е досягала успіху. Моделі були різними – з широкими полями, більш вузькими. Ще одна знаменита компанія Dobbs виробляла фетрові капелюхи з щільного матеріалу, що дозволяло тульї підтримувати форму. Поля можна було загинати. Класична Fedora – теж актуальний вибір. Влітку чоловіки могли носити і солом'яні капелюхи канотьє.
- Білизна – в моду почали входити боксери і труси, мають еластичний пояс. Це була відмінна альтернатива завязкам і ґудзиків. Вільний білизна втратило популярність.
- Халати також завжди були в гардеробі справжнього джентльмена. Але їх виготовляли з шовку або фланелі, махрові халати, які носять сьогодні, не мають нічого спільного з тим, що пропонувалося модою в 30-е.

- Аксесуари. У 30-ті роки чоловіки незмінно носили хустку, шкіряні рукавички, шовкові шарфи. Волосся було прийнято стригти досить коротко, бороди не вважалися модним трендом, а от невеликі вуса цілком допускалися.
- Взуття. Чоловіки віддавали перевагу однотонні туфлі (коричневі, чорні), а також двобарвні.

1950

У моду входить елегантність, яскравість. Представники обох статей більше дбають про зовнішність, поголовно прагнуть відповідати модним тенденціям, які ставлять знаменитості. Зачіски 50-х років відрізняються елегантністю. Жінки і кавалери вміло підкреслюють свою статеву приналежність, хизуючи бездоганно покладеним волоссям. З приходом 50-х відлуння складного воєнного часу помітні дедалі менше. Життя в Америці та Європі набуває позитивного настрою. Чоловіки прагнуть більше заробляти, жінки більше витрачати, займатися собою. Мода впевнено крокує до мас. У моді макіяж, що акцентує увагу на природній жіночій красі та сексуальності. Жінки яскраво підкреслюють губи червоною помадою. Очі підводять стрілками, використовують тіні, окреслюють брови.

Характерні риси зачісок

Зачіски 50-х дивують різноманітністю. У моді ультракороткі на той час стрижки, як в Одрі Хепберн. Жінки поголовно роблять боб, завиваючи волосся в кучері різного розміру, як у Мерілін Монро. При цьому популярним стало освітлення у блонд теплих відтінків. Каре класичної та середньої довжини не відстає у затребуваності. Моду на зачіску "підігріває" Грейс Келлі. Ті, хто не наважується робити стрижки експериментують із зачісками. Популярні: кучері на волоссі будь-якої довжини, м'яка хвиля, великі завитки типу "кок", валик, пучок на грецький манеру.

Чоловічі стрижки у 50-х також змінилися. Кавалери воліли голити потилицю, залишаючи подовження на маківці. Волосся обов'язково укладало: зачісували на один бік, закручували в кок, робили укладання у стилі Елвіса

Преслі. Чоловіки рідко дозволяли вільності із зачіскою у повсякденному житті, але вільний від роботи час кавалери не втрачають шансу збільшити оформлення волосся.

КОСМЕТИКА І ПАРФЮМЕРІЯ

Косметична промисловість у 1950-ті роки отримала величезне розвиток, і мода на макіяж змінювалася так само швидко, як і на одяг. Косметичні салони процвітали. В епоху «економічного дива» і формування філософії споживання, коли кожна жінка, навіть перебуваючи вдома, повинна була виглядати бездоганно, дами з завзяттям готові були навчатися мистецтву макіяжу та відслідковувати новинки бурхливо розвивається косметичної індустрії.

Велика увага приділялася косметиці для очей: тіні, підводка для очей і штучні вії створювали досвідчений зухвалий погляд, якого вимагала одяг 1950-х рр. Пізніше погляд самиці оленя, що асоціювався з Одрі Хепберн, досягався шляхом більш високого накладення тіней і підведенням зовнішнього краю ока. Палітра тіней значно розширилася в порівнянні з попередніми десятиліттями, а компанія Revlon в 50-х роках обігнала всіх, випустивши перший набір з декількох відтінків тіней. У продажу вперше з'явилися мерехтливі тіні з шиммером, які відразу завоювали жіночі серця. Жіночі брови знову придбали природну форму. На зміну яскравим червоним помадам 1940-х приходять рожеві і пастельні тони. Такі ж відтінки дублюються в рум'янах. Згідно моді 1950-х, губи повинні були бути яскравими, але ні в якому разі не вульгарними. В цілому, якщо б для макіяжу всього десятиліття можна було б вибрати головний колір, то їм, безсумнівно, став би рожевий. З 1950-х років ведуть свою історію багато косметичні бренди, які існують і сьогодні, — Biotherm (1952), Clarins (1954) і ін

У 1954 році Avon запускає масштабну рекламну кампанію «Ding Dong Avon calling», за підсумками стала однією з найбільш тривалих і успішних кампаній в історії. До 1957 році число представників перевалила за 100 тисяч.

ВІД КРІСТІАНА ДІОРА

П’ятдесяті роки в історії одягу незмінно асоціюються з ім’ям легендарного французького кутюр’є. Це саме він наприкінці сорокових випустив першу післявоєнну колекцію моделей «New Look», тим самим давши старт абсолютно унікальному напрямом високої моди. Жіночі сукні 50-х років від Діора відрізнялися витонченою елегантністю з легким нальотом романтизму.

У моді зазначалося два основних силуету одягу. Перший – пишну сукню за формою схожа на пісочний годинник. Спідниця, зшитий у вигляді дзвону, ледь прикривала коліна, іноді доходила до підлоги. Під нею відмінно приховували невдалі стегна. Розширюється донизу поділ створював ілюзію тонкої талії. Щоб ще більше загострити увагу на стрункій фігурі, плаття підв’язували тонким поясом або надягали вузький ремінець.

Верхня межа спідниці проходила трохи вище лінії талії. Завдяки цьому чітко обрисовивався контур високою грудей, а жіноча постать здавалася тендітною і беззахисною. Об’єм нижньої частини сукні досягався за рахунок множинних спідниць з драпіровками, складками плісе або сильно розкльошені від талії.

Другий вид крою – тісно облягає сукня, завужені донизу. Талія була опущена на 4-5 см нижче природної лінії. Щоб надати моделям більше витонченості, тонкий стан підкреслювали за допомогою широкого пояса або баски. Це посилювало акцент на плавному вигині жіночого силуету. Завдяки простому крою ліфа дівчата виглядали стримано і незалежно.

ПРЕТ-А-ПОРТЕ

Поряд з жіночними силуетами стиль 50-х відомий і завдяки прет-а-порте (буквально «готове плаття»). Відомі модельєри стали створювати одяг для масового виробництва, зараз колекції прет-а-порте для багатьох модних будинків служать основним джерелом доходу. У той час прет-а-порте підтримували багато

дизайнери
: Коко Шанель, Жанна Ланвен, Мадлен Вионне, Ельза Скіапареллі. У 1951 році пройшов перший показ готової жіночого одягу у Флоренції, після якого зародилася нова індустрія моди.

Дуже щільно облягаючі спідниці довжиною до ікри були також характерні для 1950-х рр. Для досягнення цієї ультра-стрункій лінії дівчат-манекенниць фотографували стоять в позі, коли одна нога перебувала за іншою. Для полегшення ходьби по центру ззаду робили розрізи або, більш часто, складки. У ці роки величезним був вибір вечірнього одягу. Особливим успіхом користувалися розкішні вечірні та бальні сукні, так як в моду знову увійшли костюмовані бали і свята. Дуже популярні були ліфи без бретелей, підтримувані кісточками або нижнім ліфом з кісточками. Вечірні сукні рідко мали рукава. Талія наголошувалося, спідниці були вузькими або широкими, середньої довжини або довгими. Найшикарніші сукні шили з таких тканин як атлас, тафта, гладкий або візерунчастий фай, тюль, мереживо, і прикрашали також вишуканою вишивкою.

Мода 50-х років для чоловіків

Це десятиліття характеризується періодом повної демократизації історія чоловічої моди. У повоєнний час чоловічий одяг був максимально простого крою, виконаний у стилі мінімалізму, з відсутністю декоративних елементів. Якщо жіноча мода демонструвала рівень добробуту чоловіка, то модний стиль чоловіків 50-х років визначався у більшості країн фешн-індустрією, яка працювала за жорстким регламентом, який визначається легкою промисловістю. Пошиття в приватних ательє дозволяло створювати більш трендові моделі, але вартість таких виробів була досить високою.

Образ успішного буржуа із претензією на вишуканість змінив міський стиль з акцентом на комфорт та зручність.

В американській моді 50-х еталоном для наслідування ставали зірки Голлівуду, які задавали тон модним тенденціям. Наслідуючи їх тисячі чоловіків

у різних куточках світу стали носити футболки з коротким рукавом у комплекті з джинсами як повсякденний одяг.

Чоловічий одяг 50-х років: зміни класичного костюма

На початку 50-х років у чоловічій моді не відбулося кардинальних змін. Лінії класичного костюма на той час підкреслювали природний контур плечей, а злегка розкльошений піджак робив фігуру мужнішою. Прямі штани закінчувалися внизу манжетами, що на думку модників того часу виглядало дуже стильно. Але, із закінченням економічної кризи, чоловіки також хотіли виглядати елегантно.

В американській моді 50-х трендовим стає стиль гангстерського шику та вуличний стиль пролетарських мачо з костюмом трійкою із фланелі. Основними елементами першого є довгий піджак вільного крою, прямі штани з широкими виворотами, біла сорочка та оксфордські черевики на товстій підошві. Доповнювали стильний образ такі аксесуари, як вузька смугаста краватка та м'який фетровий капелюх.

1970

Мода 1970-х була про індивідуальність. На початку 1970-х років Vogue проголосив «Зараз у модній грі немає правил». Повсякденні речі включали міні спідниці, довгі спідниці (які популяризували хіпі), вінтажний одяг 1950-х і раніше, а також андрогінні стилі глем-року та диско, які ввели туфлі на платформі, яскраві кольори, блиск і атлас.

Жіночі зачіски

Модним було пряме волосся в стилі хіпі, скріплене різного роду пір’ям, ремінцями, стрічками (на початку десятиліття). Далі світ захопив «диско» з танцями до упаду, веселою музикою, яскравими вбраннями, дискотечными кулями, зачісками «афро», принтами і «кльош».

Модні дівчини початку 70-х носили пряме розпущене волосся – з чубком і без. Їх розчісували на проділ або укладали набік, начісуючи верхівку і фіксуючи зачіску обідком. Після моди на «хлопчачі» стрижки і «бабетти» в 60-х довге волосся були рідкістю, тому їх власницям було забезпечено підвищену

увагу. **З приходом у моду (в тому числі і радянську) стилю диско, волосся стали завивати.** Знову повернулися «бабетти» як на коротку довжину, так і на всі інші. Волосся постригала з рівним краєм, ніяких «драбинок» і «каскадів» ще не було. Як і раніше в моді був круглий чубчик з прямими, вкладеними всередину, пасмами. Не здавав позицій і прямий проділ: пасма накручують як на великі, так і дрібні бігуді. Володарі кучерявого волосся від природи носили супермодну зачіску «афро». В цей же час актуальними стають стрижки «паж» і «гаврош», а також «сэссун».

В кінці 70-х в моду увійшов вибілений блонд. Він став неймовірно популярний, проте фарби для волосся того покоління (особливо освітлювачі) завдавали великої шкоди волоссю, тому часто пасма втрачали привабливий вигляд і виглядали перепаленими, тьмяним, а то і зовсім нагадували мочалку. «Спалити» волосся при радикальному освітленні було простіше простого, досить перетримати складу кілька хвилин, однак це не зупиняло красунь, які бажають стати блондинками.

Стрижка «піксі» введена в моду в середині 1960-х років, але не втратила актуальності і в 1970-х.

Чоловічі зачіски

Починаючи з 1960-х років, зачіски «качиний хвіст» і «Помпадур» (тоді відома як «зачіска Елвіса Преслі») були популярні серед молодих італо-американських і мексиканських чоловіків у великих містах, таких як Нью-Йорк. Велика кількість жиру або бріліантину зазвичай використовувалася, щоб утримувати волосся на місці. Початок і середина 1970-х, як правило, показували довше волосся на чоловіках, як спосіб бунту проти соціальних норм минулих років. Приблизно в той же час носили і бакенбарди.

Макіяж і косметика

Косметика 1970-х років відображала суперечливі ролі, які відводилися сучасній жінці. Вперше з 1900 року макіяж був обраний ситуативно, а не у відповідь на монолітні тенденції. Двома основними баченнями епохи були денний «природний вигляд», представлений американськими дизайнерами та

журналом Cosmopolitan, і вечірня естетика сексуалізованого гламуру, представлена європейськими дизайнерами та модними фотографами.На периферії також впливали панк і глем.

Жіночий одяг

1970-ті почалися з продовження моди на одяг хіпі з 1960 -х, надаючи виразний етнічний колорит. Популярна жіноча мода початку 1970-х включала сорочки Tie dye, мексиканські «селянські» блузки, угорські блузки з народною вишивкою, пончо, накидки та військовий одяг. Нижня частина одягу для жінок у цей час включав бриджи, потерті джинси, спідниці міді та максі сукні довжиною до щиколотки. Одяг хіпі в цей час виготовлявся в надзвичайно яскравих кольорах, а також з індіанськими та квітковими візерунками.

Жіночі аксесуари хіпі початку 1970-х включали чокери, нашийники для собак, прикраси для шиї ручної роботи та аксесуари з природних елементів, таких як дерево, черепашки, каміння, пір'я, індійський бісер і шкіра. Все це замінило стандартні прикраси. Унісекс-хіпі-аксесуари включали пов'язки на голову, капелюхи, balumba balls, біркенштоки та черевики на товстій підошві або платформі.

Гламур. Незважаючи на те, що одяг хіпі був широко поширений, він був прийнятий не всіма. Багато жінок все ще продовжували одягатися в більш гламурний одяг, натхненний гламуром кінозірки 1940-х років. Інші жінки просто взяли просту повсякденну моду або поєднали новий одяг з ретельно підібраним секонд-хендом або вінтажним одягом 1930-х, 1950-х і 1960-х років. Більш прості тенденції початку 1970-х для жінок включали приталені блейзери (випускаються з безлічі тканин разом з широкими лацканами), довгі та короткі сукні, міні-спідниці, вечірні максі сукні, надзвичайно короткі, облягаючі шорти в поєднанні з обтягуючими футболками і штани-кльош. Для цього стилю одягу найчастіше використовувалися пастельні кольори, такі як ліловий, персиковий, яблучно-зелений, рожевий, жовтий, білий, пшеничний, верблюжий, сірий і блакитний . Іржа, мандарин, мідь, лісова зелень і фісташка ставали все більш популярними з 1973 року. Светри були

величезним феноменом на початку 1970-х років, часто про вбрання судили виключно за светром. Вони розділилися на багато стилів, таких як пальто-светри, светри-сукні, светри в підлогу і навіть светри-костюми. Багато з них були оброблені хутром, особливо штучним. Масштабні кардигани з шалевим коміром, підперезані поясом, часто коричнево-білі, були також звичним явищем.[4]

Гламурні жіночі аксесуари початку 1970-х включали капелюхи або тюрбани, перлинні сережки, намиста, браслети, горжетки з пір'я, капелюхи з чорною вуалью, сабо, танкетки, платформи на корковій підошві та масивні високі підбори. Золоті ланцюжки, сережки із золотими ґудзиками та затискачі зі стразами знову стали популярними в 1973 році після кількох років саморобних прикрас.

Жанр диско-музики породив власне захоплення модою в середині і наприкінці 1970-х. Молоді люди збиралися в нічних клубах, одягнені в новий диско-одяг, який був покликаний показати тіло і сяяти під вогнями танцполу. Мода на дискотеку представляла модний одяг з штучних матеріалів. Найвідомішим диско-образом для жінок була сукня з трикотажним покриттям, сукня довжиною до колін із затиснутою талією. Вона стала надзвичайно популярним елементом, оскільки підходила до ряду різних типів фігури та розмірів, і її можна було носити як в офіс вдень, так і в нічні клуби та дискотеки вночі.

Диско-мода загалом була натхненна одягом початку 1960-х років. Жінки носили одяг для дискотеки: топи, сорочки з вирізом з блискітками, блейзери, короткі шорти з спандексу, вільні штани, облягаючі штани з спандексу, максі-спідниці та сукні з довгими розрізами на стегнах, сукні з джерсі, бальні та вечірні сукні . Взуття варіювалося від чобіт до коліна до підборів, але найчастіше носили туфлі з товстими підборами і які часто виготовлялися з прозорого пластику.

Чоловічий одяг

Маючи добре оплачувану роботу та процвітаючий бізнес, молоді чоловіки у Великій Британії та Америці вийшли за рамки звичайних соціальних стандартів одягу. На початку 1970-х років популярні були атласні сорочки чорного та сірого кольору, які часто мали мереживні рюші на манжетах і декольте.

Вперше за десятиліття виник значний дефіцит сировини та тканин, у тому числі синтетики, як-от вініл і нейлон. У результаті повсякденні дизайнери зробили все просто. Початок 1970-х був продовженням моди хіпі кінця 1960-х. Для чоловіків це особливо означало джинси-дзвони, сорочки з краваткою та надлишок військового одягу. Інший одяг для чоловіків початку 1970-х включав твідові спортивні куртки, брюки-чінос кольору хакі, масивні светри кремового, темно-зеленого, бежевого та небесно-блакитного кольору, штормові пальта, тартанові куртки, бушлати, фланелеві сорочки, плісовані штани, бейсбольні куртки, вельвет, жилети в'язані гачком, пуловери в смужку, светри-жилети, китиці, кардигани з поясом,[31] та обнімальні штани.[15]

Найпопулярнішими аксесуарами для чоловіків початку 1970-х років були саморобні вироби. Намиста, пов'язки та браслети виготовлялися з повністю натуральних матеріалів, таких як дерево, коноплі, квіти, шкіра, черепашки, каміння та індійські намистини. Унісекс-хіпі-аксесуари включали пов'язки на голову, плавні капелюхи та шарфи. Чоловіче взуття на початку 1970-х включало шльопанці, оксфорди, біркенштоки, туфлі на платформі, черевики на товстій підошві або платформі[10] та ковбойські чоботи.

1990

Далеко позаду Перша і Друга світові війни, час на вулицях стає спокійніший. 1991 рік - розпад Радянського Союзу, подія, яка зачепила кожного жителя однієї з 15 Соціалістичних Республік, які в наслідок стали абсолютно незалежні один від одного.

Лихі 90-і стали епохою супермоделей: Лінди, Сінді, Наомі і, звичайно, Клаудії. Богині подіуму стали популярнішими голлівудських

актрис, проголосивши новий стандарт краси — «90:60:90». З їх легкої руки всі дівчата хочуть бути моделями, так що агентства і школи ростуть, як гриби після дощу.

Жіночі зачіски

Характерні риси, за якими відразу можна дізнатися жіночі зачіски з дев'яностих, — це легендарна хімія, об'ємні укладання, великі аксесуари.

Жіночі зачіски 1990-х років в Україні не обходилися без чубчика. Дуже модною вважався чубчик валиком, як у героїні ще одного культового мексиканського серіалу «Просто Марія»: дівчата накручували вологе волосся над лобом на круглу гребінець і в такому вигляді сушили, потім гребінець витягували, а чубок зберігав форму. Таку закриваючу чоло іронічно називали «фіранкою для прищів».

Ну а дівчата, яким не потрібно було маскувати акне, укладали чубчик більш креативно. Пасма сильно начісували, а потім ставили вертикально, «козирком», зачісували набік або назад і заливали величезною кількістю лаку сильної фіксації.

Справжнім хітом стало не повне, а часткове освітлення волосся мелірування, ефект вигорілих на сонці пасм. В Америці мода на нього почалася з героїні Памели Андерсон в «Рятувальниках Малібу» – її локони прикрашало класичне каліфорнійське мелірування.

Молодь, яка прагнула виявляти свою індивідуальність і виглядати сміливо і яскраво, вибирала креативне фарбування. Крім стійких барвників, існувала туш для волосся, щоб перед шкільною дискотекою виділити пасма рожевим, синім чи фіолетовим. Така веселка трималася на волоссі до наступного миття.

Але дев'ності— це не тільки начоси і божевільний креатив, але й елегантні стрижки. Багатьох жінок, які бажали виглядати як бізнес-леді, надихали Хілларі Клінтон та принцеса Діана. Носили такі стрижки як – каре на ніжці, баб, піксі та драбинка.

Чоловічі стрижки

У 1990-х мода різко змінилася на короткі стрижки. Популярними стали такі зачіски, як флэттоп або безладне волосся укладене воском. Чоловіки стали більш мінімалістичні у своєму підході до чоловічих стрижок. Голені голови були на піку популярності.

Макіяж

1990 роки вирізняються зміною канонів краси на «героїнову елегантність». Всі модельєри мріють про жінку, яка нічим не відрізняється від інших. Мода і краса схиляються до мінімалізму. Колір макіяжу непомітний: губи мають легкий відблиск, колір обличчя природний. На противагу непоказному макіяжу дуже активно розвивається косметологія.

Стилі макіяжу того часу

Мінімалізм - природний макіяж із використанням матових засобів. Пудра та рум'яна натуральних рожевих та персикових відтінків, тілесна, коричнева та теракотова помада, губи підкреслені темнішим контуром.

Гранж - блідий колір шкіри, густо підведені очі з накладними віями та помада темних насичених відтінків: темно-коричнева, чорна, вишнева, бордова, пурпурна, фіолетова.

Електрика - матові фактури тіней, тональних засобів та помад, природні брови, підкреслений рум'янами рельєф вилиць та соковиті губи натуральних відтінків.

Жіночий одяг

У цей період мода стає ще вразливіша. Вуличний стиль безпосередньо залежить від віяння Заходу і від кількості імпортних товарів на ринках. Бідність асортименту розбавлялася яскравими фарбами. У той час складалося враження, ніби в моді було абсолютно все, що було можливим привезти із-за кордону. Моду 1990-х можна охарактеризувати декількома основними моментами.

Джинсові речі, мабуть, були найулюбленішою деталлю гардероба, як жінок, так і чоловіків. Так звані "Мальвіни", а якщо точніше, джинси Mawin були неймовірно обожнюваними модниками і модницями через свою порівняно недорогу вартість, по відношенню до американських Levi's і Montana.

Писк моди - варьонки. Тим, кому вони були недоступні, знаходили вихід з положення. За допомогою міцної мотузки, відбілювача і декількох годин кип'ятіння досягався приголомшливий ефект наймодніших джинсів. Джинсові спідниці, штани, сорочки і куртки були невід'ємною частиною моди 1990-х років.

Лосини - предмет обожнювання всіх дівчат, від наймолодших до більш старших. Яскраві, барвисті і блискучі. Їх носили всі. Лосіни можна було побачити як на стрункіх довгих ніжках, так і на ніжках, форми яких далекі від ідеалу. Завдяки еластичному стрейчевому матеріалу лосіни були за розміром абсолютно для будь-якої фігури. Також володарками модних ангорових светрів були практично всі дівчата. Чим яскравіше було забарвлення пухнастої речі, тим краще. Такі светри декорувалися різними вставками і намистинами. Мода на спортивне тіло зробила модним і спортивний костюм. Крій костюма був зовсім звичайним і далеким від натяків на жіночність. Самим ходовим був костюм фірми "Adidas". Кросовки і кеди носили не тільки зі спортивним костюмом. Роблячи знижку на популярність спортивного взуття, дівчата могли поєднувати його з будь-яким нарядом. Трохи пізніше в моду увійшли туфлі, черевики і чобітки зі шнурівками, які можна було підібрати під одяг. Мода періоду розпаду СРСР формувалася, в тому числі, і під впливом музики. Стиль "унісекс" став популярним не тільки в колишньому СРСР, а й в усьому світі. Джинсовий одяг, широкі футболки, кросівки замість каблуків - саме цей образ став витісняти серед жіночої половини населення щось романтичне і ніжне. Група Nirvana прищепила любов до стилю "гранж". Бунтарський вигляд, що поєднує в собі елементи панку і хіпі, шокуюче сприймається відомими модними будинками.

Чоловічий одяг

В Америці основою чоловічого образу стали широкі штани – джинси, лакси, спортивні. Майже всі теплі светри були із горлом (водолазки). Модний образ, який намагалися повторити молоді люди по всьому світу, — біла футболка, поверх якої одягалася фланелева сорочка в клітку. Європейська

чоловіча мода не уникла американського впливу. 90-ті — це час, коли весь світ зачитувався новинами про зірки голлівуду та ретельно копіював їх стиль у одязі. Це все ті самі однотонні футболки під джинсові, широкі штани, плащі та спортивні костюми. Але чоловіча мода Європи віддавала більше уваги деталям — шарфи, бандани, кепки, сумки, окуляри та прикраси

Чоловічий стиль гранж, який не втратив актуальності й у наші дні. Його появу пов'язують із ім'ям музиканта Курта Кобейна. Лідер нірвани одягався навмисне недбало, кидаючи виклик багатству та класичній акуратності.

Рейв і неон - це одні з найбільш самобутніх та яскравих стилів 90-х років. Це максимальний блиск і просто шалене змішання кольорів (кислотних). Обов'язковий атрибут стилю неон - сітчасті майки, які носили як чоловіки, так і жінки. Мода диктувала носіння масивних прикрас, божевільних зачісок із забарвленим у різні відтінки волоссям.

Мінімалізм - дивно, але в шалені 90-ті з'явився і такий стиль. Він був повною протилежністю нової чоловічої моди, що пропагує свободу. Адепти мінімалізму практикували лаконічні образи - спокійні кольори, близькі до класики фасони, щонайменше прикрас. Такий стиль у 90-ті любили американські студенти, а ось наші співвітчизники в масі своїй не дуже перейнялися такими модними образами.